

TĖVIŠKĖS
ŽIBURIAI

Nr. 34 (606)

TORONTO, Ontario 1961 m. rugpjūčio (August) mėn. 24 d.

Kaina 10c

The Lights
of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian E.C. Cultural Society
of Canada.Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6812

Mokslo puota

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS
SUVAŽIAVIMO PROGA

Rugsėjo pirmomis dienomis Čikagoje renkasi mūsų mokslo žmonės ne taurės, o mokslo puotai. Jų laukia įtemptas darbas — minties kova, kuri niekam kraujo nepralija, o tik išjudina tai, kas yra apleista, apsnūdę ir paakina žvaiesni regėjimą į dabarties problemas. Tai pasigėrėtinas reiškiny, kuris jau ima susidaryti tradiciją išeivijos gyvenime. Nepriklausomą Lietuvą katalikų akademija buvo išaugusi ir rimtą mokslo instituciją, kurios suvažiavimai Kaune būdavo tikrai neeiliniai. Bene prieš ketverius metus panašus suvažiavimas įvyko Romoje. Jo darbai paskelbti atskiru didoku leidiniu ir daro rimtą pastangą įspūdį. Neatsilik, žinoma, ir Čikagiškis suvažiavimas: jo darbai irgi jau suplanuoti išleisti atskiru tomu. Ta bus naujas įnašas į moksline mūsų literatūrą, kuri pratęsia senąsias tradicijas už Lietuvos ribų.

Tai sakant kyla klausimas: ar tai darbai, kurie tik didins mūsų archyvus, ar turi gyvybinę reikšmę Lietuvai bei lietuviams visame pasaulyje? Juk yra organizacijų, kurios atsikūrė išeivijoje tik tam, kad gyvotu popierėje ir paliktų pėdsakus archyvams. Jos veikia atgaivinta ne tuščiai tradicijai palaikyti, o tautai šviesti ir net dažnai politinė, o moksline šviesa, t.y. tokia, kuri nesivaikio dienos aktualijų, ir įgalina praregėjimą esminės priežastyse. O tokios šviesos mums dabar kaip tik ir reikia. Partis jau parodė, kad politinės aktualijos, kuriomis esame įpratę gyventi, teikia tik labai paviršutinišką šviesą — nuolat mirksinčią ir net dažnai klaidinančią. Mums gi reikia pastovios ir aiškos šviesos, kuria pasiremami galėtume spręsti savo likimines problemas. Tokia šviesa tegali būti tik moksline, nes ji yra pakankamai gili ir pagrįsta. Jos plotmėje rasti sprendimai nebėra politinių aktualijų ar sensacijų lydimi ir sudaro pastovų orientacinį pagrindą. Dabartinio metu, kai mums reikia orientacijos daugelyje gyvenimo barų, moksline tiesos iškėlimas darosi aktualus.

Lietuvių katalikų akademija tai mato ir ta linkme kreipia savo darbus. Kaip matyti iš I-jo suvažiavimo darbų, nagrinėjamos temos, kurios turi gyvą ryšį su dabarties gyvenimu, laukiančiu aiškos orientacijos. II-jam suvažiavimui taipgi parinktos temos, lyg iš paties gyvenimo paimtos. Tai rodo, kad akademijai rūpi ne stikliniai bokštai, o begamas gyvenimas su savo problematika. Jai rūpi atrasti pakankamą šviesos šaltinį, kuris kartu būtų prielaimas visiems ir žadintų mums ne apgaulingus mirazus, o praregėjimą pilnutinė tiesoj, kuri galima, jeigu randama pakankama atrama į krikščioniškąjį apreiškimą. Moksline tiesa, palikta viena, dažnu atveju gali būti nepakankama, bet atremta į apreiškimą sudaro tvirtą orientacinį pagrindą. Todėl katalikų akademija, stengdamasi šviesti savo tautiečius, išeina su pilnutine tiesa, kiek ji čia iš viso yra galima. Tai reikšminga misija, tenkanti lietuvių katalikų akademijai. Ji ypač reikšminga šiuo metu, kai mokslo vardu skverbiasi gyveniman falsifikuota pseudotiesia. Pastarąją reikia atidengti mokslinei keliui bei parodyti jos klaidingumą ir jos vieton pakeisti pilnutine tiesa. Pvz. nepaslapstis, kad komunistinės idėjos randa sekėjų net kitų tautų, bet ir lietuvių šviesuomenės tam tikroji dalis. Propaganda čia nedaug tegali; reikia remtis moksline tiesa. O tai jau akademiko uždavinys.

Savo misijai katalikų akademija turi sutelkusi gerą būrį žmonių. Tai daugiausia tie, kurie ir anksčiau jai yra pirklausę. Atėjo metas jų eiles padidinti bei atnaujinti naujom pajėgom, kurios išliko pastaraisiais metais išeivijoje. Reikia siekti, kad akademija atsistotų ant galimai platesnio pagrindo, apimdama visą mūsų šviesuomenę — ir senimą ir jaunimą. Čia yra vietos ir seniausiam Aristoteliui ir jauniausiam mokslo Benjaminui. Akademijos židiniai turėtų atsirasti visose didesnėse lietuvių kolonijose, kur telkiasi būriais akademinio išsilavinimo žmonės. Tuo būdu jos veikla pagyvėtų ir išeitų iš siauro rato, kuriame ji dabar veikia. Mūsųose yra dar daug tautiečių, kurie akademijos veiklai pritaria, tačiau joje nedalyvauja, nes nėra pirmojo judintojo. Reikia tikėtis, čikagiškis suvažiavimas išjudins mūsų šviesuomenę pastovion kultūrin veiklon ir neeis atsilikti šioje srityje nuo mūsų kitataučių kaimynų.

Pr. G.

KAS NAUJO KANADOJE?

MIN. PIRMININKAS

DIEFENBAKERIS net kelias atvejas pareiškė, kad dabartinės pasaulinės krizės atveju visos Vakarų pasaulio valstybės turėtų vieningai pasisakyti už laisvės principus. Taip pat ragino visas Atlanto S-gos valstybes sustiprinti savo karines pajėgas V. Vokietijoje.

KANADOS KARINĖS

PAJĖGOS Atlanto S-goj šiuo metu susideda iš 5500 armijos karių, esančių Vokietijoje Soest mieste, tik 170 mylių nuo sovietų zonos. Aviacijos divizija, susidedanti iš 6000 vyrų, yra padalinta į 4 bazes, kurių dvi yra Prancūzijoje ir dvi Vokietijoje.

PROVINCIJŲ

MIN. PIRMININKŲ konferencija įvyko Charlottetown, Prince Edward Island, toje pačioje vietoje, kur buvo paskelbta Kanados konfederacija. 10 Kanados provincijų premjerai aptarė įvairius vidaus politikos reikalus: suvienodinimą mokyklų sistemose, provincijų mokesčių, svaiginamųjų gerimų įstatymų ir kt. Nutarta tokią konferenciją šaukti kas metai.

LIBERALŲ PARTIJOS

VADU ateityje numatomas

Quebeco min. pirm. Jean Lesage. Jis savo politiniais sugebėjimais stebina ne tik Quebeco provinciją, bet ir visą Kanadą. Daug kas galvoja, kad tik su juo liberalai galėtų laimėti rinkimus.

ZEMĖS ŪKIO

MINISTERIS A. Hamilton pareiškė, kad š.m. kviečių derliaus neužteks pareikalaujami rinkai. Parduoti 300 mil. bušelių, o derlius numatytas tik apie 240 mil. bušelių.

KANADOS

EKSPORTAS V. Europon š.m. žymiai padidėjo. Nors kanadiečiai bijojo Anglijos įsijungimo ekonominėn sąjungon, tačiau ekonomikai stipri Europa eksporto galimybes tik padidina. Geriausias rinkos Kanados prekęm yra Vokietijoje, Prancūzijoje ir Norvegijoje. 1960 m. Kanada eksportavo V. Europon už \$600 mil.

ATOMINIŲ

SLEPTUVIŲ planų pareikalavimas padidėjo. Iki šio laiko federacinė valdžia išsiuntinėjo net 1 mil. planų pagal gyventojų pareikalavimus. Daugumas gyventojų įsirengia slėptuves slapiai, bijodami kaimynų kritikos arba augštesnių mokesčių iš miesto savivaldybių. Valdžios paruoštos

brošiūros "Eleven Steps to Survival" kasdien atspausdinama po 50.000 egz., bet pareikalavimas dar didesnis.

ONTARIO

VALDŽIA ruošia planus, kad nuo 1965 m. sausio 1 d. visose imonėse, kurios turi nemažiau 15 darbininkų, būtų įvestas privalomas senatvės pensijų planas. Pagal jau dabar skelbiamas gaires, sulaukęs 70 metų ir išėjęs į pensiją darbininkas gautų pusę savo algos.

ANTRAS TELEVIZIJOS

STOČIŲ tinklas atidaromas Kanadoje šį rudenį. Naujas tinklas vadinsis CTV ir bus privocheose rankose. Iki šiol Kanadoje buvo tik valdžios kontroliuojamas CBC tinklas.

KANADOS

ARCHITEKTAI buvo paprašyti suprojektuoti keleto milijonų vertės pastatą, kuris charakterizuotų krašto praeitį ir ateitį. Pastatas būtų statomas paminėti konfederacijai, paskelbtai 1864 m. Charlottetown. Ten paminklinis pastatas ir bus statomas. Norima, kad tai būtų lyg tautinė šventovė. Konkurso terminas baigiasi 1962 m. sausio 19 d.

Lietuvos skyriaus bendras vaizdas tarptautinėje Čikagos parodoje

SOVIETŲ MOKSLININKAS PASIRINKO LAISVĘ

"Man pasidarė aišku, kad gyvendamas Sov. Sąjungoje negalėsiu žmonijai duoti to, ką galėčiau duoti gyvendamas laisvoje, demokratiškoje valstybėje", — pareiškė žurnalistas politinės globos Kanadoje paprašęs sovietų chemikas dr. Michail Kločko.

Jis atvyko su 17 kitų sovietų chemikų dalyvauti tarptautiniame chemikų kongrese Montrealyje. Kaip jis pareiškė, pabėgti iš Sov. Sąjungos jau buvo pasiryžęs prieš keletą metų, bet vis nebuvęs progos. Po kongreso Montrealyje sovietų mokslininkai liko keliuti dienų Kanadoje. Otavoje Kločko nakties metu išėjo iš viešbučio ir, suėjęs į kontaktą su RC MP, paprašė apsaugos.

Du sovietų ambasados tarnautojai ir vienas jo draugų mokslininkų paprašė leidimo su Kločko pasikalbėti. Leidimas buvo duotas ir, dalyvaujant kanadiečių pareigūnams ir policijai, susitikimas užtruko net pusantros valandos. Ambasdos tarnautojai sakė, kad jo žygis nebus laikomas kriminalu, tik klaida, ir kad grįžus Sov. Sąjungon jam bus pagerintos darbo sąlygos. Tačiau jokiems pažadams prof. Kločko netikėjo ir ryžosi likti Kanadoje.

Vėliau dr. Kločko davė pareiškimą spaudos atstovams, dalyvau-

jant pačiam teisingumo min. D. Fulton. Fotografuoti buvo griežtai uždrausta ir pats Kločko visą laiką yra policijos apsaugoje. Jis papasakojo savo biografiją, mokslinius laimėjimus ir apibūdino darbo sąlygas Sov. Sąjungoje. Pabrėžė, kad sprendimą nebegrįžti Sov. Sąjungon padarė jis vienas, be jokios pašalinės įtakos, norėdamas tik laisvės sau ir žmonijai duoti daugiau naudos savo moksliniais darbais. Jis neturėjęs jokių susikirtimų su savo kolegomis mokslininkais, tik negalėjęs ramiai dirbti krašte, kur mokslas dažnai yra maišomas su politika. Anot jo, Sov. Rusijoje labiausia trūksta žmogiškosios vertybės pajautimo.

Dr. Kločko yra 59 m.; buvo komunistų partijos nariu nuo 1930 m.; apdovanotas Stalino premija

ir daugybę kitokių sovietinių ordinų.

Savo atsisakymu grįžti Sov. Sąjungon dr. Kločko parodė, ko sovietų vadai nesupranta, kad žmonijai ne vien duonos kėsnis yra svarbu. Mokslininkai Sov. Sąjungoje sudaro privilegijuotą klasę, kuriai suteikiamos visos materialinės gėrybės, tačiau tarp jų visų gerbiųjų trūksta vieno dalyko — laisvės. Prieš keletą mėnesių sovietų mokslo akademija buvo perorganizuota, nepageidaujami mokslininkai išleisti į pensiją. Visas dėmesys nukreiptas į karą pramonei pritaikintus mokslus.

Numatoma, kad dr. Kločko, kilme ukrainietis, pradės dirbti Kanados atitinkamos įstaigos. Jis gana gerai moka anglų k. ir ruošiasi paskelbti savo mokslinius darbus, kurie buvo sulaukyti sovietų pareigūnų.

V. K.

A. a. kunigas Kazimieras Rickus

kur drauge buvo ir Žemės Ūkio Akademijos kapelionu. Toliau sekė Siauliai ir Šiluva. Klebonauti buvo paskirtas į Vadvįrį, kur baigė statyti ir įrengti naują bažnyčią. Čia jis išbuvo 14 metų. Perkelto į Butkiškę, sulaukė bolševikmečio. II D. karo pabaigoje su tremtinių banga atsidūrė Vokietijoje. Kurį laiką buvo sustojęs Dancieje, paskui persikėlė Austrijon. Čia, Voralberge, dirbo su lietuvišiais tremtiniais 6 metus. 1950 m. gruodžio mėn. atvyko Montrealin, kur vyskupo buvo paskirtas pagalbėti vienon prancūzų orieglaudon. Po trejeto metų teko persikelti į Ontarijo prov. — Delhi-Tillsonburg apylinkes, kur yra nemažai isikūrusių lietuvių tabako ūkiuose. Čia jis išmoko ir automobilį vairuoti, nes tai pirmtų darbo būtinybė. Jame jis turėjo praleisti ištisas dienas. Organizavo šeštad. mokyklą, pats suvežiojo ir išvežiojo mokinius, aktyviai dalyvavo L. Bendruomenės gyvenime, stengdamasis vieniems padėti. Pavargęs nuo šio darbo, pasitraukė, palikdamas visą našą kun. dr. J. Gutauskui.

Savaitės įvykiai

LYNDON JOHNSONO, JAV VICEPREZ. KELIONĖ Į BERLYNĄ išreiškė tvirtą Vakarų nusistatymą ir moraliai labai sustiprino berlyniečių nuotalkas. Kalboje pareiškė: "Mes norime, kad V. Berlynas žinotų, jog mūsų pasiryžimas išlaikyti savas teises yra tvirtas". Tam prez. Kennedy jį ir siuntęs į V. Berlyną. Johnsono pareiškimus sustiprino 1500 amerikiečių karių atvykimas iš V. Vokietijos į V. Berlyną. Viceprez. ir kariai gatvėse buvo berlyniečių sutikti su ovacijomis ir džiaugsmo ašaromis. Žmonės pirštais stengėsi pasiekti viceprez. Johnsoną, kai jis demonstravo gatvėmis V. Berlyne, lydimas burmistro W. Brandt. Prieš atvykdamas į laisvojo pasaulio salą, Johnsonas turėjo ilgą pasikalbėjimą su kancleriu K. Adenaueriu. Šiaip visi vakariečių veiksmai V. Berlyne pavėluoti. Komunistai sulaužė susitarimą: blokų sienos pakeitė spygliuotų vielų užtvaras, rytiečiai nebegali pereiti į V. Berlyną. R. Vokietijai labiausiai ir rūpėjo sustabdyti bėgimą.

MIKOJANO, Sov. S-gos vicepremjero, lankymasis Tokijo, Japonijoje, bandė lyg ir surasti lygsvarą tarp Rytų ir Vakarų nesutarimų. Mikojanas atidarė Japonijos sostinėje sovietų pramonės parodą. Dešiniųjų grupės demonstravo ir reikė protestus. Spėjama, kad buvo rušiamasi ir atentatui prieš augstąjį sovietų svečią, kai policija atėmė peilį iš vieno demonstranto. Nepasitenkinimas vizitu toli gražu neprilygo kairiųjų sukeltois riaušėms ir demonstracijoms sąryšy su atšauktu prez. Eisenhowerio lankymosi Japonijoje 1960 m. Mikojanui rūpi praplėsti prekybą su Japonija, 160 mil. apyvartą didinti ir pasirašyti ilgalaikę prekybos sutartį. Svečias nevengė ir politikos. Puolė amerikiečių-japonų pasirašytą karinę sutartį. Tai esąs didelis blokas nesutarimui tarp Maskvos ir Tokijo. Mikojanas vengė atsakymo, kai buvo užsiminta apie Piet. Sachaliną ir Kurilų salas, okupuotas sovietų po II D. karo.

ALŽERIJOS - PRANCŪZIJOS 6½ metų konfliktas bandomas išspręsti derybomis. Lauktas dešiniųjų sukilimas Prancūzijoje neįvyko, kaip tikėtasi rugpjūčio 15 d. Kiekvieno atveju, koks susitarimas būtų, trečdalis europiečių atetių prieš JAV. Šiuntų vis tikėtis ramesnių dienų, kai tiek daug bereikalingo kraujo pralietu.

IZRAELIO RINKIMAI neatnešė premjerui David Ben-Gurion laukto rezultato. Prarado 5 vietas parlamente. Teko sudaryti koalicinę vyriausybę. Greičiausiai su naujai pasirodžiusia liberalų partija, kuri laimėjo 17 vietų. Premjero Mapai partija begavo 42 išrinktus atstovus iš 120 narių Izraelio parlamente. Didžiausias rinkimų aspektas reikės diskusijomis dėl Ben-Gurion asmens. Išsauta raketa ir ruošiamasi paleisti antrą — pakėlė premjero prestižą.

K. ADENAUERIS įbėrė žvyro į V. Vokietijos rinkimų ratą, pareiškdamas, kad jo konkurentas Willy Brandt nėra gimęs moterysėje. Brandt atsikirsdamas kanclerį apkaltino Vakarų vienybės griovimu ypač šiuo metu, kai ji labai reikalinga.

VIDURŽEMIO LAIVYNAS PILNOJ PARENGTY

JAV 6-jo laivyno vadas admiralas D. Macdonald pareiškė, kad jo laivynas Viduržemio jūroje, esąs mūsų parengty ir dar busia pakeitimų ryšium su Balt. Rūmų naujaisiu potvarkiu. Laivyno sudėty yra: 50 laivų, apie 200 lėktuvų ir 30.000 jūrininkų. Laivyno veiklos sritis apima 1000 mylių plotą, kurin įeina ir dalis pietinės Sov. Sąjungos.

A. a. kun. K. Rickus yra pirmas lietuvis kunigas, palaidotas Kanadoje. Su jo mirtimi lietuvių (Nukelta į 8 psl.)

Lietuvių mokslo dienos Čikagoje

Rugsėjo 1-3 d.d. Liet. Katalikų Mokslo Akademija rengia mokslo dienas - suvažiavimą, kurin yra kviešti skaityti paskaitų žymieji lietuvių mokslo žmonės. Rengėjai taipgi pasirūpino, kad jame gausiai dalyvautų ir akademiniams suvažiavimo atidarymas įvyks rugsėjo 1 d. 7 val. V. Jaunimo Namuose. Visumos posėdžiuose paskaitas skaitys: dr. J. Girnius "Krikščioniškoji atsakomybė istorinėje laikų tėkmėje"; prof. kun. St. Yla, "Akademijos nueitas kelias ir žymieji jos nariai akademikai"; prof. J. Erebas "Krikščioniškosios kultūros būklė ir uždaviniai šiame amžiuje"; Teologijos sekcijoj paskaitas skaitys: vysk. V. Brizgys, "Pasauliečių dalyvavimas Bažnyčios misijoje"; prel. L. Tulaba, "Naujo šio Rašto aiškinimo samprata"; Sociologijos sekcijoj: kun. V. Bagdanavičius, MIC, "Santykiai tarp žmonių komunizme"; prof. G. Galva, "Socialinės santvarkos krikščioniškas aspektas"; kun. dr. K. Matulaitis, "Vieno lygį įnašas išeivijai. Gamtos mokslų: dr. C. Masaitis, "Determinizmas ir atsitiktinumas"; dr. A. Liulevičius, "Matematika ir tikrovė"; prof. J. Rugis, "Ar atomų tyrinėjimai pradeda naują erą?"; dr. V. Litas, "Evoliucijos teorija ir krikščioniškoji pasaulėžiūra"; prof. A. Damušis, "Naujausioji pažanga chemijoj"; Pedagogikos sekcijoj: prof. dr. A. Ramūnas, "V. Europos ir JAV pedagoginių principų konfliktai"; dr. A. Serkšnas, "JAV ir Sov. Sąjungos auklėjimo tendencijos. Istorijos sekcijoj: dr. K. Jurgėla, "Lietuviai Amerikoj prieš masinę imigraciją ir tautinį atgimimą"; dr. A. Kučas, "Amerikos lietuvių ryšiai su tėvyne"; prof. Z. Ivinskis, "Lietuvos istorija naujų šaltinių (Nukelta į 8 psl.)

Teviškes Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas. Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata vieneriems mėn. \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėjė nemauja \$10 laikini garbės prenumeratoriai. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisykloms redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

• Svarbu Lietuvos kunigams. Apeigų Kongregacija savo dekretu suteikė visiems Lietuvos Bažnytinės Provincijos kunigams išimtinę teisę ir privilegiją laikyti gedulingas šv. Mišias, giedotas ar skaitytas, du kartus savaitėje 3 klases švenčių dienose. Tuo būdu dabar Lietuvos kunigai, šalia bendrųjų liturginių potvarkių, kurie leidžia laikyti gedulingas Mišias už mirusius 4 klases švenčių dienose ir laidojimo, septintoje, trisdešimtoje ir mirimo metinių dienose, gali laikyti dar du kartus savaitėje gedulingas Mišias už mirusius 3 klases švenčių dienomis. Tai privilegija galioja visiems Lietuvos kunigams Lietuvoje. Vieni Lietuvos kunigai, sužinoję ar išgirdę apie šį dekretą, gali juo naudotis, nepažeisdami bendrųjų liturginių nuostatų.

• Kitiems katalikai be namų, be drangų. Bažnyčios beveik tuščios. Pamokslai nesakomi. Bažnyčia kontroliuoja taip vadinami „paritotiniai“ kunigai. Jaunimas yra „laisvas“ eiti į bažnyčią, bet jei eina, neišlaiko egzaminų ir neįsirašo į universitetą.

• Filipinų pres. Carlos Garcia, plaukdamas laivu, kur kasdien kunigas laiką Mišias, visada jų išklauso.

• Lenkijos vienuolynai auga. 1958 m. vyrų vienuolių buvo 7457, 1960 m. — 8102. Moterų vienuolių buvo 23.318, dabar 28.000. Padidėjo 17%.

• Studijų savaitė, tema „Krikščioniška ir politinė bendruomenė“ rengiama Italijoje, Torino mieste, rugsėjo 11-15 d. ryšium su enciklikos „Rerum novarum“ paminėjimu.

• Argentinos vyskupas kovoją už tikybos dėstymą viešose mokyklose. Diktatorius Peronas buvo uždraudęs.

• Popiežius Jonas XXIII skatina studentus suprasti pasaulio problemas. Katalikas studentas esą turi suprasti moderniojo pasaulio problemas pagal Evangelijos šviesą.

• Jungtinės Tautos savo diskusijoje cituoja popiežiaus Jono XXIII encikliką „Motina ir mokytoja“ ir nurodo ją kaip vertingą medžiagą šaltiniui.

• Žemė be kunigo, sako Tėvas J. Adamec, „bus Českoslovakija“. Laisvasis pasaulis turėtų susirūpinti Českoslovakijos likimu, kur vyksta tylus dvasiškių naikinimas.

• Kongo katalikai susirūpino sužinoję, kad vaikai vėžami į Rusiją, kur bus auklėjami komunizmo dvasioje ir ruošiami raudonųjų vadais.

• JAV Kongresas, rekomenduojant senatorių H. Humphrey, popiežiaus Jono XXIII encikliką „Motina ir mokytoja“ įtraukė į valdžios dokumentus.

• Peru valstybėje didelis dvasiškių trūkumas. Paparpinis gyvenimas beveik miręs. Skurdūs šeimų gyvenimas neduoda pašaukimų į kunigus.

Mokslas dabar su-
traukia hemoroidus
be skausmo ir
nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sukuria hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydymo priemonę sukuriant hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstantams pagelbėjo šis nebrangus priemonė, privertusi savo namuose be jokio vargo ar nepatogumų. Daugeliui atvejų buvo švelninti palengvinti skausmai ir išstikyti atslūgimai (sutrūkimas) įvyko.

Nuostabiusia — kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: „Hemoroidai iš vis jau ne problema!“.

Pelapilis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsumo mokslinio instituto.

Dabar šis naujas gydymo priemonė yra pasiūlyta įvairių (supository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu Preparation H.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

GEDIMINAS GALVA

DERYBOS IR GRASINIMAI

Amerikiečiai pasižymėjo sugebėjimu sukurti neįmanomas politines padėtis. Vienas pavyzdžių — vakarinis Berlynas ir Vokietijos padalinimas. Šie klausimai tarpusavyje susiję. Vakarinio Berlyno klausimas iš viso nebūtų, jei ji būtų nepadalinotas Vokietijos žemės.

Berlyno padalinimas yra politinio nesubrendimo vaisius. Jis netiesiogiai turėjo įtakos ir lenkyniavimui padalinant Vokietijos sritis apginkluoti. Jų apginklavimo metu išliko jų nugalėjimo klausimas neva taikos sumetimais. Maskva pakiojo mintį Lenkijos užsienio reikalų ministeriui Adam Rapacki paruošti neutralios Europos planą. 1957 m. pasirašiusioje jo samprotavimuose vidurinė Europa turi būti nugalėjusi. Amerikietis George Kennan, tariamas rusų klausimo „žinovas“, ir eilė kitų bendradarbiavimo šalininkų su Maskva netrukus siūlymų pritarė. Karolis de Gaulle palaikydavo neutralios Europos samprotavimus pareiškęs, kad turi būti neutrali visa rytinė Europa iki Uralo.

James P. Warburgas ir laikinųjų senatorių, pvz. Mansfieldo, pastangomis bent vokiečių kraštus su taikinti buvo paremtos lakia vaizduote. Vakarinės ir rytinės Vokietijos apginklavimas ir jų politinės išsiskyrimas, o ne sujungimas buvo skatinami iš abiejų pusių. Sovietai užsimojo rytinei Vokietijai iškovoti politinės nepriklausomybės pripažinimą. Tuo tikslu panaudojo Berlyno klausimas.

Vakariname Berlyne sovietai vedė kiršinimo politiką. Tarpusavyje nesutarimai, blokada ir net sovietų komendantų pasitraukimas jiems neatnešė laurų. 1959 m. pradėtas spaudimas vakariečiams išstumti iš miesto vakarinės srities. Pasitarimai Zenevoje nieko gero nedavė. Šį pavasarį N. S. Chruščiovas pareiškė, kad rudenį pasirašys atskirą sutartį su rytine Vokietija, jei vakariečiai nesutiks pakeisti Berlyno padėtis. Aišku, jis negalėjo gražiai žodžiu užtikrinti Berlyno gyventojams apsiginklavimą, laisvę ir savitą vidaus tvarką. Tačiau vakarinis Berlynas, be vakariečių paramos, negalės ilgai išlaikyti nudenės gerovės ir santvarkos.

Rytinės Vokietijos pripažinimas susijęs su nemaloniais klausimais — garšiosios Oderio-Neisės rytinės Vokietijos ir Lenkijos sienos užgyrimu ir vokiečių žemių palikimu Lenkijai virškinui.

APSIGINKLAVIMAS

Ilgos šnekos nusiginklavimo klausimu baigėsi niekais. Nei viena šalis negalėjo daryti nuolaidų, kurios sudarytų pavojų jų saugumui. Sovietų grasinimas pasirašyti sutartį su rytine Vokietija ir reikalavimas vakariečių dalinuis iš Berlyno atsukti JAV vertė padaryti išvadą. Naujokui ėmimas spartinamas. Atsarginių šaukimų pradėtas. Karinis biudžetas padidintas ir jis pralenkia ankstesnius metais buvusius sumas, skirtas krašto saugumo reiklams. 47 bil. biudžetas ir JAV nepaprasta suma. Dar nepraėjus apsiginklavimo lenkynių valstybės biudžetas brąška, valstybės įsiskolinimas auga. Kainų kilimas pastebimas kiekviename žingsnyje, nors pareigūnai šneka, kad infliacijos nebūna.

Sovietai jau kiek anksčiau užsuko apsiginklavimo sraigta. Pastaruoju metu krašto saugumo sumetimais 1 val. prailginta darbo diena. Varšuvos santarvės nepaprastame suvažiavime nutarė pasirašyti su rytine Vokietija sutartį ir ginti jos sienas. Santarvės vadas marš. Ivanas Konevas paskirtas sovietinių karių dalinių vadu rytinėje Vokietijoje.

Abi šalys pamažu rikiuoja jėgas. Abi įtempia lanką šauti, nors abi nuogastauja dėl šūvio pasekų. Abi grasiina ginklu, bet palieka praviras duris deryboms.

Zodinė kova vyksta protarpiais. N. S. Chruščiovas, birželio mėn.

Vienoje įteikęs J. F. Kennedy savo rūšies ultimatumą, stvėrėsi kalbas sakyti, derybas siūlyti ir sunaikinimo grąsinti. Pastarasis net 7 savaites laukė iki tvirtai atsakė: mes iš Berlyno nesitrauksime! Jei vakariečiai būtų jėga stumiami, atsakys ginklu. JAV prezidentas priminė derybas, tačiau vengė jas tiksliau aptarti. Po šio pareiškimo Maskvoje vyravo tylos. Ir ten, kaip ir Vašingtone buvo svarstoma politinė padėtis.

Antroje rugpjūčio savaitėje N. S. Chruščiovas, ką tik pasibaigus sėkmingam skridimui aplink žemę, net tris kalbas pasakė tuo pačiu klausimu. Sovietų nusistatymas nepakitęs: kalbėtis ar grąsinti visuotiniu sunaikinimu. JAV vėl tylos. Vakariečių užsienio reikalų ministerijai pasitarimai Paryžiuje nepasirūpinę vieningumu. Nuomonių išsiskyrimas ne dėl reikalo apsiginkluoti Europoje, bet dėl derybų su sovietais. Vašingtonas negavo Paryžiaus patarimo pradėti pasitarimus.

KURIUO REIKALU TARTIS?
Politinio požiūriu Maskvos padėtis žymiai aiškesnė, nes jos reikalavimai nekelia abejonių: vakariečiai turi pasitraukti iš vakarinio Berlyno, kurį ateityje tvarkys rytinė Vokietija. Jų užtikrinimas, kad berlyniečiai galės patys savą lemti apspėsti yra klaidingas. Jei vakarinis Berlynas nūnai sovietams esąs kaulas gerklėje, jis juo ir liks iki bus suvirškintas ir ten įvesta komunistinė santvarka.

Visai skirtinga vakariečių padėtis. Jie žino, kad Berlyno negali apginti ten esančios ir net kerliopai padidintos igulos. Pradėti karą Berlyne nesudarys progos pakartoti nesamone Korėjos karą: puolame ligi Jalu upės, bet ne

toliau. Ginklo pakėlimas Berlyne reiškia visuotinį karą prieš sovietus ir visą komunistinį pasaulį. Ar vakariečiai nūnai turi persvarą? Jie pradėti?

Vakariečių nusistatymas derėtis dėl vakarinio Berlyno yra politinis nesuspėjimas. Ką vakariečiai gali sovietams priimtinu pasiūlyti? Jie negalės derybomis ir ginklu Berlyne savo igulas išlaikyti. Pasitarimai rytinės Vokietijos sienų klausimu ar pastangos sugrąžinti kaikius bus visų Vokietijos sritis neturi jokio politinio pagrindo.

Vakariečiams neaišku, kada pradėti pasitarimus. Jie norėtų juos atidėti po vakarinės Vokietijos rinkimų, t.y. rugsėjo 17 d. Sovietai nedaro jokio spaudimo tuoju pasinešę užmegztį. Jie gerai suvokia, kad jis tegali vakariečiams patarnauti tik laikui laimėti. Laiko laimėjimas mažai reikalingas, nes Maskva apsisprendė laiką tvarkyti kaip jai tinka.

Rytinės Vokietijos įtempta padėtis ir pabėgėlių srautas jau priverė daryti kaikius žygius savo klausimams spręsti. Jos vadinamas „parlamentas“ suteikė įgaliojimus vyriausybei imtis visų priemonių pabėgėlių srovei sulaukyti.

Berlynas yra ilgos grandinės narelis. Vakariečiai žino, kad jis yra silpnas, tačiau nusistatė kaitalą daryti, kad neprastatų dalies grandinės.

Nūdienis apsiginklavimas yra pasirošimas atečiai, kuri kelia susirūpinimą, šamys ir nerimą. JAV pirmą kartą jau kaip padarė ne praetis klaidoms išpirkti, ne paverčiams išlaisvinti, bet save ginti. Jos jau suprato, kad sunkiausios kovos dėl JAV laisvės vyks prie Los Angeles, Niujorko ar Čikagos.

IS PRAEITO KARO UŽRASU
Povandeniniai laivai

(Tęsinys iš pr. nr.)

Susirūpinęs Prien, kartu su adjutantu, patikrino apskaičiavimus, ištyrė torpedų mechanizmą. Viskas tvarkoj, nesimantė jokios klaidos. Buvo nuspręsta, kaip visos keturios torpedos tuo pačiu laiku, kai jos buvo reikalingiausios, galėjo neveikti? Taikiniai pasiliko kaip ir buvo. Žvejų motorlaiviai skubėjo tarp kranto ir laivų ir vežė žmones ir karo medžiagas lyg nieko nebūtų buvę.

Prien pasitikiavo savo igula kaip pats savimi. Kas pasidarė, kad jie nepataikė nei į vieną laivą? Išblyškęs iš apsvilimo, vos galėdamas suvaldyti pyktį, jis su laivu pasitraukė iš tos nelaimės vietos, susirado saugų užkampį, kur galėjo išsikelti, pakrauti akumulatorius ir įstumi į vamzdžius atsargines torpedas. Kol visa tai buvo padaryta atėjo vidurnaktis. Buvo jau parytis, kai povandeniniai vėl sugrįžo prie savo vakariečių taikinių.

— Vamzdžiai ketvirtas... Ugnis! Laivas sudrebėjo ir šį kartą juntamai, nes suspausto oro varoma torpeda skubėjo į vieną kreiserį. Prien per trumpąjį periskopą, kuris naudojamas torpedavimui esant paviršiuje, stebėjo torpedos kelią ir buvo tikras, kad ši kartą nepasisekimo nebūna. Bet... keiksmas jam nejučiomis išsiveržė pro lūpas. Torpeda stailiai pasisuko 10 laipsnių nuo savo kelio. Sukandęs dantis jis tylėjo iš nusiminimo keletą minučių, tada vėl aiškiai ir trumpai davė įsakymus pasisukti, kad galėtų tiesiu taikymu iššauti kitas torpedas į transportinius laivus. Povandeninis pradėjo pasisukimą, sudrebėjo ir su triukšmu sustojo. Jie užkliuvo ant smėlio sekulos.

— Tai mūsų kelio galas, — galvojo Prien, — esame paviršiuje, negalime judėti ir beveik jau dieva. Matomumas labai geras ir, nei nepajudėjęs iš vietos, kreiseriai mūsų lengvai gali su savo pabūklais pasiekti.

Tuo pačiu momentu nuklydusi į šoną torpeda atsimušė ir kranto uolas ir sprogo su dideliu triukšmu. Tik sekundės beliko iki jie bus pastebėti ir apšaudyti. Prien griebėsi už paskutinio šauko. O gal pavyks? Jis suvarė visus vyrus ant denio ir liepė jiems: sustartai bėgti į vieną ir kita laivų pusę. Tuo pačiu laiku varikliai buvo paleisti visu smarkumu. Atgal. Maža buvo vilties, kad pasiseks laivą išjudinti, bet reikėjo išbandyti, kas tik buvo įmanoma.

Antrasis karininkas gavo įsakymą parengti sunaikinimui visus slapstus raštus ir įsakymus, kiti pritrivinto sprogstamus užtaisus su laika nustatoma degikliais prie torpedų, nes jokių būdų povandeninis negali pakliūti į priešo rankas.

Staiga iš tolumos su šviesos ženkliais jiems pradėjo signalizuoti patruliuojąs žvejų motorlaivus.

Tiroliečiai priešinasi Italijos globai

Tai daro Bolzano provincijoje vokiečiai tiroliečiai. Neramumai gali užduoti politinę padėtį Vidurio Europoje.

Problema nėra nauja. Ji jau tęsiasi nuo I D. karo. Kaip atlyginimą už įstojimą į karą sąjungininkų pusėje, Italija gavo Versalio sutartimi iš sugriuvusios Habsburgų imperijos žemių pietinę Tirolio dalį — Trentino, kurią dauguma gyventojų yra italai. Prie to, matyt, dėl strateginių sumetimų, buvo pridėta ir gabalėlis iki Brenner Pass. Ši dalis dabar yra vadinama Bolzano provincija ir yra beveik išimtinai vokiška.

NEĮVYKDYTAS
SUSITARIMAS

Musolinui valdant, visokiais būdais buvo stengiamasi gyventojus italinti. 1939 m. atrodė, kad problema bus galutinai išspręsta. Hitleris ir Mussolini susitarė, kad tie gyventojai, kurie pasirašė Vokietijos pilietybę, bus perkeldinti į Vokietiją, o kurie pasirašė Italijos — bus palikti.

86% pietų tiroliečių pasirinko Vokietijos pilietybę. Matyt, nacių veržlumas juos, kaip ir visus vokiečius užsienio, gerokai imponavo. Turėjo reikšmės ir per ilgą metų eilę nuolatinis Italijos valdžios organų nesiskaitymas su jais.

DE GASPERI —
GRUBER SUTARTIS

Prasidėjus II D. karui, Vokietijos piliiečių perkeldinimas susitrukdė. Paryžiaus taikos konferencijoje 1946 m. pietų Tirolio klausimas vėl išliko, bet nugalėta Italija ir politinių sunkumų turinti Austrija neturėjo jokio noro dėl šios srities testų kvičius. Buvo pasirašytas De Gasperi — Gruber susitarimas 1946 m. rugsėjo 5 d. Pagal jį Austrija sutiko, kad Italija ir toliau pasilaikys

Paruošė P. BRA-KAS

Kelias atgal buvo ilgas ir nuolatos pajavirintas pasirodantių priešų naikintojų ir lėktuvų. Sutaisę sugedusi variklį, jie galiausiai pasiekė savo uostą. Admirolas atidžiai išklaušė Prien raportą ir tarė:

— Jums nepasisekė dėl nepaprastai blogos laimės. Priešingai atveju jūsų kelionė būtų buvusi žymi karų istorijoje. Pramonei yra svarbus uždavinys pašalinti kiltusios torpedos. Geresnės sėkmės kitą kartą!

Prien ir visa U-47 igula žuvo 1941 m. kovo 8 d. Ji nusunkino Saurės Atlante anglų naikintojai „Wolverine“. Tą mėnesį vokiečių laivynas prarado dar du pasižymėjusius povandeninių laivų kapitonus — Kretschmer ir Schepke. Nenorėdamas numušti žmonių nuotaikos, Hitleris neleido net du mėnesius paskelbti Prien žuvimo. Dėl tokio uždelimo buvo pasklidę įvairiausių gandų. Vieni kalbėjo, kad Prien su visa igula pateko į anglų nelaisvę, kiti — kad yra Hitlerio išsiųstas į koncentracijos stovyklą.

Norvegijos žygiui į visą Norvegiją pakraštį nuo Narviko iki Skagerako Doenitzas išdėstė 28 povandeninių laivų. Tačiau per mėnesį jie įstengė nusikandinti vos kelis laivus. Priežastis — blogos torpedos ir pakliuvęs į anglų rankas laivų išdėstymo planas, kuriuo vadovaudamiesi anglai galėjo su pasisekimu tas vietas patruliuoti.

(Bus daugiau)

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Iš Kanados:

Siunčiame **ORO PAŠTU** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KREDES, LAIKRODŽIUS, MAISTA ir kita.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bet užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mūsų paštu ar ekspresu. Apmokėsite gaudę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE-1-3098

SKYRIA I:

195 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA-8-8888. Ponia V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS-3-5315. Ponia M. Venckevičienė. DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. šeštadienis — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVIMINKAI S. ir A. KALDZA

Skandinavisk
baldai

„Teak“ medžio valgomojo
kambaryo baldai iš 6 gabalų
Su pasirinktu kėdžių aprašais.
mu. Dabar tikrai! \$279

Silpnai tik pažius pulkiaus baldus — tiek importuotus, tiek gamintus mūsų nuosavoj dirbtuvėse — labai prielaimomis kainomis.

Ketv. ir penkt. ligi 9 val. v. Nėmimo moks parkinimo už krautvės.

Max Lienhard Ass.
1 Jarvis St. EM. 3-9713

• Mongolai per Aliaską apie 9000 pr. Kr. pirmieji pasiekė S. Amerikos žemyną.

• 1867 m. kovo 30 d. JAV sekr. Wm. H. Seward ir senat. Charles Sumner pastangomis nupirko Aliaską iš Rusijos už \$7.200.000 — 2 centai už akrą.

• Bing Crosby 1944 m. laimėjo Academy Award Oscar kaip geriausias aktorius, vaidinamas kunigo gyvenimą filme „Going My Way“.

• Filmas „The Best Years of Our Lives“ 1946 m. pripažintas geriausiu: kelia ir vykusių pavaižuoja amerikoniško patriotizmo idėją. Turinys liečia karių grįžimą į namus ir sunkų prisitaikymą prie amerikinio gyvenimo — negalėjimą gauti darbo.

• Pirmoji radijo stotis buvo pastatyta JAV, Pittsburg, 1920 m.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ TEISMAS ATIMA VAIKUS NUO TĖVŲ

BRANGŲ BROLIAI IR SESES KRISTUJE!

Geroje šeimoje, kai vienas narys negali tėti savo pareigų ar pasiryžimo, kiti šeimos nariai skuba jam padėti ar už jį padaryti net visą darbą.

Mūsų lietuviškoje šeimoje matome daug geros šeimos liudijimų. Kai tik sužinome vieni kitų kokią nelaimę ar didesnę reiką, visada atsiranda asmenų, norinčių tam reikalui padėti.

Tautos tėviškėje — Lietuvoje šiandien kančios, baimės, vargo yra tiek daug, kad juos visus mes nei žinome nei atjaučiame. Jau kuris laikas komunistams ir jų draugams Lietuvoje labai kliūva žmonių pamaldumas ir religingumas. Iš praėjusio 1960 m. paminėti keli skaudūs įvykiai.

Teismas atėmė iš tėvų vaikus, nes juos auklėjo katalikiškame tikėjime. Yra asmenų keliems metams išimtu iš Sibiro vergų stovyklų už tai, kad jaunimą mokė religijos.

Apie rugpjūčio 15 ir rugsėjo 8 policija kontroliavo kelius, vedančius į Zemačią Kalvariją ir Siluvą, kad sukludytų ten vykstančius šv. Marijos šventės.

Gi šiais metais paskelbtas komunistų dekretas, draudžiantis mokytis religijos net tėvams savo vaikus, nebaigusius 16 metų; jaunimui draudžiama dalyvauti betkokiame pamaldose.

Ateina žinios, kad komunistai pa-

sikėsino į Siluvos Apsireiškimo koplyčią.

Tie ir daug kitų skaudžių, tamsių dalykų vyksta mūsų lietuviškoje šeimoje Lietuvoje. Reikia, kad mes laisvame pasaulyje tai atjautume ir padarytume, ko jie negali padaryti. Mūsų kiekvieno pareiga supažindinti pasaulį su tuo bedieviško komunizmo brutalumu, kokių jis persekioja žmogaus sąžinę ir tikėjimą. Mūsų kiekvieno taip pat pareiga parodyti laisvame pasaulyje tai, ko lietuvių negali parodyti tėvynėje. Labai galimas dalykas, kad šv. Marijos Gimimo šventės proga šiemet visai nebus leista vykti į Siluvą. Užtat mes laisvame pasaulyje tą dieną minėkime kiekvienais metais vis pamaldžiau ir išpuodingiau. Kur nebus kam ruošti apylinkės bendrą šventės minėjimą, tie nors savo parapijų bažnyčiose ar šeimose atšvęskite tą dieną kaip ypatingą maldos dieną visos persekiojamos tautos vardu, meldsiami, kad bedieviškojo komunizmo primesta mūsų tėvynei tamsybė ir vergija greitai baigtųsi. Tos dienos mūsų šventės ir maldos gandas pasiekė Lietuvą ir ten atneš paguodos, drąsos, ištvermės.

Gražu teikti savistiepių pagalbą ir paguodas medžiaginėmis dovanomis. Dar gražiau pasiekti juos mintimis, širdimi, malda. Būkime su savaisiais Lietuvoje rugsėjo 8 proga, kartu su jais meldsiami Lietuvai šv. Marijos pagalboms.

Jūsų Kristuje
† Vysk. V. Brizgys

VAIZUOJANTIEMS OKUPUOTON LIETUVON

NEBŪKIME DIKTATORIAUS AKTORIAIS

Ar tai amerikietis iš laisvojo pasaulio, ar tai tas pats amerikietis iš Sibiro taigos, kadaise prakitau aplaistytą darbą užsidirbęs dolerių ir Lietuvoje pirkęs ūkį, namus — už tai kaip buržujus buožė išvilktas iš namų. Abudu vieną dieną išlipę Vilniaus aerouoste ar geležinkelio stotyje, susigraudens taip, kaip retai tai gyvenime atsitinka.

Diktatorius tai žino ir tai išnaudoja, bet neužmirškime, jog nieko jis nedaro be naudos sau; kas jam žalinga — to neleidžia, sienos bus uždarytos. Jis išleidžia tik "organizuočius" grupėmis ir gerokai parinktus. Ir visur jie kaip avinėlių banda "organizuočiai" sveikinami, vaišinami, vedžiami. Toms grupėms rodoma tik tai, kas geriausia, lietuviška: imonė, kolūkis, laivas, nors galbūt 90% visuotų yra nelietuviai. Visuose susitikimuose yra parinkti partijos ir valdžios atstovai, kurie jau savo roles gerai žino, taip kad tie turisteliai tema tik tautiniais drabužiais pasiūsiusius merginas ir ratą partinių, o kas toliau to rato, tai dar tekėtų penkmetį pagyventi sovietinėje okupacijoje.

Juokai ima, kai pasiklausai bobučių pasakojant, kaip tuos amerikonus jos iš tolo mačiusios, kaip jie greitai išlipę, greitai sulepi ir autobusus, kaip tiesiai iš autobuso į miestelio galvos rezidenciją nuėję. Tiesiog, sako, mes netikime savo akimis, jog taip greitai, per kelias dienas KGB juos išmuštavojo.

Rašo neseniai iš Lietuvos atvykęs asmuo

Aišku, nei vienas rimtas lietuvis Lietuvoje prisitintinti prie tu amerikonių ir nebando, jis žino, jog net tu amerikonių tarpe yra KGB šnipų iš Amerikos, todėl didesni vingi nuo jų. Paprastos kaimo moterėlės, o taip pat ir miestų rodo didelį susidomėjimą jais.

Bendrauti tik individualiai

Lietuviai laisvajame pasaulyje turėtų atsiskirti betkokių organizuotų bendravimų su dabartine Lietuva, betkokių srityje, nes priešingai atveju vis tiek liksime apmulkinti ir darysime tokia žala, kuri nepateisinama laisviems lietuviams.

Reikia bendrauti tik individualiai, jokių grupinių padėkų, pareiškimų okupuotoje Lietuvoje. Jeigu negalima nuvykti pavieniui į Lietuvą, tai nuvykus grupę, praveisti savo planą: apsisotiti Kaune ar kuriame kitame lietuviškame mieste, kaime. Ne Vilniuje ir ne Klaipėdoje, nes ten pusę gyventojų nelietuviai. Daryt individualius pasivaikščiojimus, pasikalbėjimus vienas su vienu, be jokių liudininkų ir ne restorane. Diktatoriaus priešas yra individas, nes kas yra vienas, tas neturi šnipų-liudininko, todėl jis propaguoja tik grupines keliones. Stenkis užkalbinti kuo paprastesnius asmenis, jie mažiau baiksčius, be to, pokalbio sėkmė priklausys daug nuo to, kiek pats sugėsi įtikinti, kad esi laisvasis amerikietis ne bimbintojų gimėnis, jog viskas liks tarp judviejų.

Ivairiose versijose statytini šie klausimai: ar teisybė, kad pats norėdamas išgyti iš sunkios ligos duodi kyšius ir kad reikalingi užsienio vaistai? ar teisybė, kad norint mokytis augštojo mokykloje reikia 2 metus dirbti fabrike, kolūkyje? kad priimami už kyšius, daugumoje tik komjaunoniai? Ar teisybė, kad kiekvienas savo profesijoje kombinuoja: vogdamas, spekuliuodamas, papildomai namuose dirbdamas, keliose vietose dirbdamas, kyšius imdamas? Ar daug lietuvių išvyksta į Kazachstaną? Ar teisybė, kad per metus išdirbus kolūkyje 300 darbdienų teguana 20-30 rb. naujais pinigais? Ar galima surinkus keletą vaikų mokyti katekizmo? Kas paskiria balsavimui kandidatus? Ar teisybė, kad valstybės saugumo komitetas — KGB turi įjungęs daug agentų gyventojų sluoksniuose? Ar pats esi ramus dėl rytojaus, jog atsikelsi neareštuotas? ir daug kitokių klausimų.

Akis į akį iš šimto atsirast bent vienas, kuris amerikoniui be liudininkų išdris visą, kas guli tautos širdies gilumoje. Be to, daug ka pasakys aplinka be partinių aktorių rato.

Lietuvoje būnant, reikia taip statyti klausimą: arba aš aplankau tas vietas, gatves, kaimus, kurias noriu ir vienas pats, arba sėdžiu Vilniuje ir laukiu lėktuvo atgal. Aš, laisvojo pasaulio pilietis, nesiduosiu tampomas ir nebusiu aktorium raudonojo diktatoriaus imperijos.

Kaikur gali būti atsakyta, girdi, kariniai objektai, bet juk visa Lietuva negali būti vien kariniai objektai! Nesidukime diktatoriaus mulkinami, o jei jausimės kaip laisvi piliečiai, tai dar respektuos ir gal net į laikraštį idės, kaip pvz. Nixono apsilankymo metu Maskvoje, "Tiesa" net pirmame puslapyje rašė maždaug taip: "JAV viceprezidentas, lankydamsis viename Maskvos turgų, vieno baltu chalatu vilkinčio darbinin-

ko pasiteiravo, kiek jis uždirba ir pasiūlė dovanų — šimtrublinę. Tarybinis pilietis atmetė šį pasiūlymą".

Kokios taktikos laikytis?

Būkime prieš grupinius vaidinimus Lietuvoje, už individualinius susipažinimus, galų gale juk esame savo tėvų gimtinėje ir mokame jos lietuvišką kalbą. Tuo būdu ir vertėjai-agentai nereikalingi. O kai iš paskos sekioja vienas KGB pareigūnų, tai ir jis negirdės to, ką mudu tarp savęs kalbėsime — atviroje vietoje, be "ausuotų" sienų, krūmų, magnetofonų ir t.t.

Kuriems buvo leista aplankyti savo kaimą, miestelį žino daug ką iš savo artimųjų lūpų, ir jų prašymų neskelbti spaudoje, o pasitenkina pokalbiais prie prūsų su savo pažįstamais. Tai atrodo teisinga, nes panašiai elgiasi ir tie keli išleisti į Lietuvos. Svarbu, kad aplankę Lietuvioje, laisvieji lietuviai, dar tvirtesni būtų savo ištikinimuose iš asmeninių išpuodžių, dar geriau suprastų padėti okupuotoje Lietuvoje. Tie keli, okupant garbiną, perskaite teisybę — nepasikeis, o lietuvių okupacijoje nepasikeis, be to, jie jau ant savo kailio 15 metų pergyvena: penkmetinius, septynmetinius, dabar jau dvidešimtmetinius pažadas.

Su atvykstančiais iš diktatoriaus imperijos parinktais atstovais reikia irgi laikytis skaldymo, vienas prieš vieną taktikos. Iš tu neseniai viešėjusių grupės, bent vienas kitas savo širdies gilumoje yra betkokių diktatorių priešas. Aišku, jeigu bus skelbiami spaudoje pasikalbėjimai, kaip tai buvo su Česnavičium, tai laisvo, bepartinio pasikalbėjimo nelaukite. Visi jie, didi ir maži, šoka pagal partijos muziką. Diktatorijoje yra valstybinis nusikaltimas jeigu pasakysimai, rašiniai, dailės kūriniai, muzika, net matematika ir t.t. yra bepartiniai.

Svarbu gambia diplomacija izoliuoti turistinių grupių "politikus", nes jie savo kailiu būdami atsakingi už pabėgimus ir smulkesnius prasizengimus, nei vieno pavieniui niekur neišeis.

Visi jie parvėję kalbės apie "išnaudotojų kapitalistus", o širdyje, ypač jaunieji, bus tą matę, ko nepakeis jokia propaganda.

Sugrįždami diktatoriaus kolektyvinę grupinį principą, tuo pačiu sugrįžsime šnipinėjimo, išdavystės pagrindą.

Visi kitokie "mainai" yra okupanto palaikymas, to norint ar ne norint... Diktatorius "eksportuoja" visą "tarybinę" literatūrą, o išleisti jo pakalikingi "Vilni" ir keletas mizerinių knygučių, kurios jo pinigais išleidžiamos Amerikoje.

Dausa

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

I TEISMĄ JI!

Gėda prisipažinti, bet mes neretai paskendę įvairių smulkmenų tvane. Dar ir nepriklausomybės laikais bylos tarp kaimynų dėl primuštos vištos, išmūdyto galulaukio, netyčia išmušto langų, nebuvo jau taip retos. Rods, smulkmena, bet skaudai ir tiek. Skaudai ir gelianti, principinga, nepripažįstanti jokių nuolaidų, kompromisų. Tokie "teisybės jėskotojai" tik teismo salėje nurimavo, teisėjui paskelbus vienokį ar kitokį sprendimą. Kaikur žinios, pasiekiančios mus iš sovietinės Lietuvos, irgi toje plotmėje nėra labai džiuginančios. Kaimynai ir toliau sau bando įteikti "teisybę", bylinėjasi ne tiek iš reikalo, kiek dėl ambicijos, dėl įrodymo kieno tiesa ir tiek. Ir išvijoje, pasirodo, nestengėme atsikratyti kaikiurių senųjų skrupulų. Jei Lietuvoje bylinėjomes savuose teismuose, tai čia tos teisybės jėskome pas svetimuosius. Atseit, teisėjas turi spresti bylą, kur abi pusės yra lygios. Va, nedoras tautietis liko skolingas ir nemano atiduoti skolą už auto mašinos pataisymą kitam tautiečiui. Be abejonės, atiduok, ką sulgyai, čia kitaip negali ir būti. Deja, nesąžiningasis tautietis, galvodamas, kad už atliktą darbą mechanikas prašęs perbrangiai, neatiduoda suderėtos sumos. Kagi, byla atsidūrė teisme. Ar nebuvo kelio, kuris abu tautiečius būtų nuvedęs santarpon, broliškai reikalo išsprendimui, bet ne teismo salen?

JURNALISTŲ SUAŽIAVIMAS?

Būtinai reikalingas, negalimas ilgiau atidėlioti, visiškai pribrendęs. Mintis nenauja, bet vėl kilo keletui mūsų laikraštinkų susitikus LF stovykloje, Union Pier. Iniciatyvos turėtų imtis LŽS Cikagos ar Detroito skyriai. Jau kalbama ir apie datą — rugsėjo mėn. vidurio kurį savaitgalį. Galvoje ma susitikti vienoje iš dviejų Michigan valstybėje esančių vietų: "Dainavos" stovykloje ar J. Baciūno vasarvietėje. Tiesa, šiandien dar nieko konkretaus šiuo degančiu reikalu, bet mūsųje laikraštinkai turėtų ruošti šiam svarbiam išėjimui laikraštijoje įvykiui. Bus jis šį rugsėjį ar vėliau, bet nėra jokios abejonės, kad visuotinis spaudos taktininkų suvažiavimas tikrai įvyks. Suinteresuotieji jau dabar privale rūpintis tokio pobūdžio subėgimui, kuris šio žemyno istorijoje ar tik nebus pats pirmasis?

LIET. ZENKLAI AUTOMOBILIAMS

Keliuose begaliniis srautas įkarštinio, daugiausia tai atostogininkai, važiuoją visomis krypti-

mis; vieni įieško tik poilsio, ramybės, kiti nori pamatyti žymiąsias vietas, gamtos idomybes, dar kiti gimines, pažįstamus lanko. Netiek svarbu važiuojančiųjų kelionės tikslas, kiek lietuviui visada yra idomu, esant toli nuo savo gyvenamos vietos, sutikti savąjį tautietį. Kaip pažinti, kaip atskirti? Dažnai tenka sustoti skystoje kuro stotyje, pakele restoranuose, poilsio vietose. Matai automobilis iš visų 50 valstybių ir Kanados provincijų. Ir atspėk, žmogau, ar jų tarpe yra savųjų tautiečių? Gal ir nekiekvienoje vietoje, bet dažnokai, ypač prie ekspresinių kelių, jungiančių didesnius miestus, žymesnes vietas, sutiksi vieną kitą lietuvišką šeimą. Gerai, jei išgirsi juos lietuviškai kalbant, kitu atveju, joks ženklas nepadės atskirti savųjų iš pilkosios minios. Ar nebūtų gera, kad lietuviai papuoštų savųjų automobilių langus dailiomis lietuviškosios vėlavėleimis? Gal būtų sukuržiota Lietuvos trispalvė — JAV žvaigždė, trispalvė ir Kanados vartojama vėliava ar pan. Toks ženklas padėtų pažinti savuosius ir mažai kuo skirtus nuo kitų panašių ženklių, kuriuos čia madoje lipinti ant vieno ar kito automobilio langų. Buvo rašyta, kad Lietuvos vyčiai yra išleidę panašaus pobūdžio ženklus; galima tik, kad platinimas menkas, nes iki šiol tie ženklai nėra paplitę lietuvių tarpe. Gal kokia šalpos organizacija galėtų išleisti ir pardavinėti tokius ženklus? Būtų šioš toks pajamų šaltinis ir tautiečiai, reikėtų tikėtis, gausiai pirkto tokį žymenį. Žinoma, jis turi būti meniškai ir patraukiai pagamintas. Kartu tai būtų ir propagandinis pasitarinavimas lietuviškiems reikalams — mūsų trispalvė dažnai būtų matoma JAV ir Kanados keliuose ir didmiesčiuose.

SLAPTAS SARASAS

Ir vis nesustojant savųjų medžioklei, vis įieškant tariamųjų ar tikrų priešų agentų saviškių tarpe, komunistai ar jų simpatizantais apsaikamųjų sąrašus vis ilgeja. Nesimato pavardžių išskirtimo, nebent tik sąrašas papildomas naujais vardais. Viena ar kita proga, tiesiogiai ar užuominomis, komunistai ar jų ūkininkais buvo apsauka; jau visa eilė tautiečių. Paskiausiu metu pridėta Narkeliūnaitis ir Pipiraitės pavardės. Neišvengė savojo likimo ir studentų laikraščio redakcinis kolektyvas. Tai vis nuuo-ginti, dienos švieson išvilkti "gryni ir neabejotini" faktai. Kas žino, rasi, tos visos pavardės jau praneštos ir FBI ar panašioms institucijoms. Visa tik laimė, kad tos įstaigos nesitenkina gandai ar sapnais.

Dainų šventė ir kas toliau?

EDVARDAS SULAITIS

būdu vienu metu įvyktu II-ji Dainų šventė ir II-ji Tautinių šokių šventė. Vadinas, vienu metu būtu nušauti du zuikiai: sutaupta daug valandų atskirai organizuojant šias šventes, o taip pat publikai duodant įvairinę programą.

J. Stukas šią jungtinę šventę siūlo surengti 1964 m., kai Niujorke vyks pasaulinė paroda. Į šią parodą, be abejonės, bus pakviesta dalyvauti ir Lietuva per JAV pripažįstamus nepriklausomos Lietuvos diplomatus. Taigi lietuviai čia, atrodo, galės turėti savo skyrių kaip ir kitos valstybės.

Ta proga Lietuvai būtų pada-

rytas didelis patarnavimas, jeigu įvyktų didžiulis laisvųjų lietuvių pasirodymas Niujorko Madison Square Garden palatose. Ta salė talpina apie 20.000 žiūrovų, tačiau ji galėtų būti pripildyta žinant, jog pasaulinė paroda pamatyti noret visos Amerikos lietuvių ir jie kartu galės užsukti į lietuvių programą. Taip pat Niujorke yra didelis būrys užsieniečių, kuriems, reikiama pristatytis lietuvių rengiamą meninę programą, galima tikėtis gausaus žiūrovų būrio iš jų pusės.

Žinoma, tokios lietuvių šventės surengimas pareikalautų daug darbo, sugebėjimų. Tačiau šioje srityje galima daug laukti iš patio J. Stuko, kurį Amerikos lietuvių visuomenė pažįsta kaip veiklų, sumanų ir "neįvykdomų" žygių autorių. Daugelis šiuo metu jau žino apie jo lietuviškas programas per televiziją, kurios net ir "pasaulio lietuvių sostinė" — Cikagai pasirodė neįkandamas riešutas. Ji pažįstama ir kaip Amerikos prekybininkų kelionių po pasaulį vedėja, taigi žmogus, kuris turi savotišką verslininko gyslelę ir ne vien tik siaurame verslo rate. Jam yra nesvetima reklamos sritis, nes jis daugeli metų yra buvęs sekmingu radio valandos tvarkytoju, jam tapo artimas meno darbas turintis reikalmų su radio valandos ansambliu. Todėl jo asmenyje turime visapusišką žmogų, kuriam nėra tokių darbų, kuriuos kartą užsimojęs, negalėtų įvykdyti.

Delsti dėl J. Stuko iškeltos minties nebūtų tikslu. Jau dabar — kelių mėnesių laikotarpyje reikėtų apsispręsti ar tokį sumanymą vykdysime ar ne. Jeigu taip, tai darbas turi būti pradėtas dar šiais metais. Kaip ir iki šiol, taip ir 1964 m. šventės oficialiais rengėjais ar globėjais gal galėtų būti JAV Lietuvių Bendruomenė. Pagrindinis rengimo komitetas turėtų būti sudarytas iš Niujorko lietuvių, kurie ilgesni laiką išleis, pas save nerengdami dides-

(Nukelta i 6 psl.)

ATOSTOGOS AUTOMOBILYJE

(Tęsinys iš pračio numerio)

PASAULINIO MASTO SVENTOVEJE

Quebeco miesto lankymas būtų nebaigtas, jei nenuvažiuotumėm apie 18 mylių šv. Lauryno upės krantu toliau į šiaurę ir neaplankytumėm vienos iš didžiausių Kanados katalikų šventovių — St. Anne de Beaupré. Tai jau pasaulinio masto šventovė, viena retų vietų, kur taip ypatingu būdu gerbiama šv. Ona, Marijos motina. Kaip Montrealyje šv. Juozapas ar Notre Dame Du Cap Marija, taip čia gerbiama šv. Ona. Statulos papėdėje pridėta daug lazdu — luosųjį stebuklingo pagijimo ženklų. Už statulos specialioje koplyčioje laikoma pagrindinė šv. Onos relikvija — Jos rankos kaulo dalis. Pati statula ir relikvijos koplyčia patalpinotos miškinioje bazilikoje, turinčioje 2000 sėdimų ir apie 8000 stovimų vietų. Bazilikos rajone — keletas papildomų koplyčių, įskaitant vieną augstame kalne, o rajono pakraštyje didelė ligoninė - viešbutis, kur apsidavę stebuklo laukiantieji nepagydomi ligoniniai. Kasdien po kelis kartus čia atliekamos apeigos, panašios į Prancūzijos Liurdo: nepagydomi ligoniniai, čia suvežami iš įvairių pasaulio dalių, priima šv. Komuniją ir laiminami šv. Sakramentu arba didžiąja šv. Onos relikvija. Ypatingai išpuodingas laiminimo apeigos vakare, nes jos sureištos su degančių žvakių procesija. Procesijoje dalyvauja tūkstančiai maldininkų; kiekvienas neša degančią žvakę ir recituoja specialią šv. Onos giesmę-litaniją. Pagrindini litanijos posmą gieda puikus baritonas pė vargonų, kurio balsą perduoda garšialkalbiais po visą rajoną, o visa minia atsako refreną: "Veil-le, veille sur tes enfants" prancūziškai arba "Pray, oh, pray for us, mother dear" angliškai. Mums šioje šventovėje lankantis paprastą dieną, vakarinės procesijos pabaigoje ejo du vyskupai, kurių vienas, vadovaujantis procesijai, nešė šv. Onos didžiąją relikviją. Kadangi tūkstantinė minia turi liti pėsčius į augstą kalną, procesija tęsiasi kelias valandas. Lietuviui ir čia kažkaip jauku. Tai lyg atgarsis šv. Onos atlaidu, taip gausių Lietuvoje.

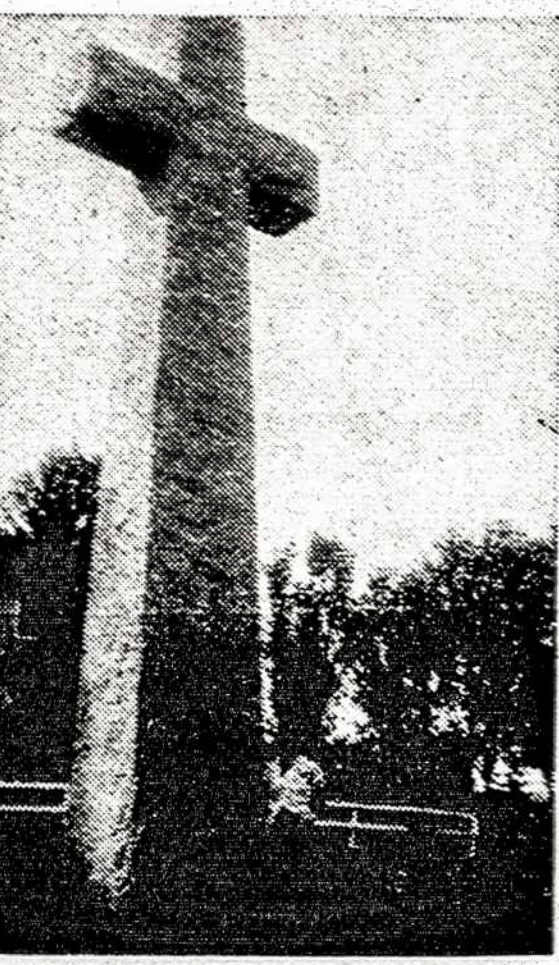
SV. LAURYNŲ UPĖS PAKRANTĖMIS

Prasiveržusi pro Quebeco miestą, šv. Lauryno upė tolimesnėje tekėjo staiga praplėta. Kurį laiką dar matyti jos ant-rasis krantas, bet už kokių šimto mylių jis prapuola. Dabar tai jau nebe upė, bet tiesiog jūros dalis, taip vietinių prancūzų ir vadinama. Paskutinis šaltis yra ties Quebeco miestu. Toliau per vandenį galima persikelti tik keltu. Srovės plotis dabar siekia 15-20 mylių. Kelts skersai eina apie šesias valandas. Šv. Lauryno vandenys už Quebeco pradeda įgauti ir kitus jūros vandens požymius: palengva vis sūreja, pradeda jaustis jūros potvyniai ir atoslūgiai. Vietomis vandens augščiui pasiekė labai žymūs. Vienoje vietoje teko rytą matyti prie molo pri-

tus laivelius, besilinsinčius sausoje žemėje — vanduo čia bus nukritęs keletą pėdų.

Upės krantu ir toliau vingiuoja du keliai — dešinysis ir kairysis. Kadangi buvau nusistatęs pasiekti šiaurini Gaspé pusiasalio krantą, tai teko važiuoti dešiniuoju krantu. Prancūzų miesteliai ir kaimai šiame ruože labai senoviški ir daugeliu kuo primena Lietuvą — šienas pjaunamas dalgiais, laukų darbas daug kur naudojama arkliai. Mano dukrelė čia pirmą kartą pamatė augančius linus ir grikius. Miesteliai taip pat daug mieslini, kaip Ontario. Pirmiausia miestelių iš tolo domiuoja bažnyčia, pastatyta ant kalnelio, dažnai stačiame upės krante. Prieš bažnyčią yra didoka aikštė, gal naudojama kaip šventorių, o gal buvęs turgus. Dabar toji aikštė išpuota gėlėmis, kuri viduje būtinai stovi Kristaus Širdies statula. Nėgalėdams su vietiniais susikalbėti, negalėjau išsiaiškinti, kodėl šio kampo prancūzai taip labai Jėzaus Širdį pamėgo? Toliau dažname miestelyje yra kokia didesnė katalikiška institucija — vienuolynas, ligoninė, senelių prieglauda ar pan., ir būtinai kur nors pamatysi su žmogumi energingai besikalbantį, rankomis begestikuliuojantį, bi-rėt ant galvos užsidėjusi kuniga. Atrodo, kad čia kunigų yra daug, ir jie turi pakankamai laiko. Patys miesteliai nesugrūsti į gatves, kaip tai yra Ontario provincijoje. Siek tiek susigrūdimo yra tik centre, apie bažnyčią, o toliau miestelio gatvė sudaro ūkininkų sodybos, kaip tai paprastai būdavo ir Lietuvoje.

Už poros šimtų mylių nuo Quebeco miesto, maždaug už Rimouski miestelio (slaviškos kilmės vardas, matyt, ukrainiečių, lenkų ar rusų iškurtas), paviršius įeina jau į didelių kalnus. Pientas gali vingiuoti tik pačiu paupiu, o į dešinę stūkso didžiuliai kalnai, siekiant virš 4000 pėdų augšči ir mažai tenusileidžia Kanados vakarų snieguotų kalnų augščiui. Tai labai senos kilmės kalnai, kur į žemės paviršių išvirtę šiaip jau giliai esantieji sluogsniai, tuo būdu labai įdomūs geologiniu atžvilgiu ir plačiai žinomi. Kalnai iki šiol neapgyventi, juose nėra nė kelių, įeiti galima su vadovu. Paupiu vingiuojas pientas yra nepaprasto grožio. Tai gražiausias pientas iki šio mano matytas Kanadoje. Labai primena Bavarių Alpes — vietomis stačios, trejeto šimtų pėdų augšči uolos, tiesiog griuva į upę. Tai šen, tai ten nuo jų kranta putodami kalnų upeliai. Vietomis vėl automobilis pirmuotu bėgiu įkopia į augstumas. Tada atsiveria žavintis upės reginys kairėje. Gyventojų čia reta. Verčiasi jie žvejyba, uogų rinkimu ir patarnavimu turistams. Beje, yra ir vienintelė pramonės rūšis — miško medžiagos apdirbimas, popiermalkių gaminimas ir plukdy-mas. Turistų patarnavimo srityje čia "išrastas" vienas iki šiol mano nematytas verslas: pakelėse pastatytos mažos duonai kepti kromelės (molinės), kuriose čia kepamas pyragas ir dar šiltas pardodamas. Užkasti pakelėje karšto pyrago su sviestu ir pienu tikrai skanu ir sotu.

Istorinis J. Cartier kryžius
Gaspé miestelyje

Žemėlapis rodo, kad vienoje vietoje prasideda Atlanto laikas, einas viena valanda priekin. Žemėlapis taip pat rodo, kad pravažiavome vietą, kur šv. Lauryno upė išsilia į šv. Lauryno įlanką. Tuo būdu buvome pravažiavę visą upės ilgį nuo jos pradžios iš Ontario ežero ties Kingstonu, viso apie 1100 mylių.

ZUVŲ PERYKLOJE

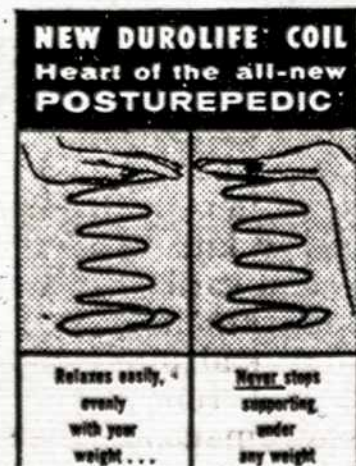
Gaspé miestelis įsikūręs labai gražioje vietoje, ant stačių mažos to pat vardo įlankos krantu. Tai istorinė Kanados vieta, nes čia išlipio į Kanados žemę pirmasis šis atradėjas J. Cartier ir vienoje kalvų pastatė kryžių bei iškėlė ke-turių lėliųjį prancūzų vėliavą. Toje vietoje ir dabar pastatytas kryžius. Kita šio miestelio idomybė yra valstybinė žuvų perykla. Kasmet čia, specialiuose baseinuose,

(Nukelta i 6 psl.)

10 metų sukakties proga darome didelę nuolaidą visoms prekėms. Daug daiktų yra tik po vieną — už pusę kainos. Didelė nuolaida Sealy matracams ir dar dovanai graži antklodė tik šią savaitę.

Pasirinkite savo malonumui visiškai naują

SEALY POSTUREPEDIC®

Princess Posturepedic®

Lulls you to sleep on a luxury layer of foam... Gives the healthful support you need with amazing DUROLIFE COIL construction. The smart new cover to match this totally new "lullaby touch" is Pamper-Pink. Button-free top, of course.

Matching foundation same price \$79.50 Full or twin size The comfortably firm Standard Posturepedic® \$79.50

Duodame dideles nuolaidas perkant naujus.

LIETUVIŲ
BALDŲ
KRAUTUVĖ

MOHAWK Furniture Ltd.

2446-8 DANFORTH AVENUE, TORONTO • Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224 • Krautuvė atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

Pavergtoje tėvyneje

NAUJAS SKYRIUS KAUNO MUZEJUI

Vilniaus miesto Kauno muzejuje (buv. Vytauto Dūkų mūšio) atidarytas naujas skyrius "Pirmąsios visuomeninės santvarka T. Lietuvos teritorijoje". Esi jau užpildyta buvusi spraga ir dabar muzejuje vaizduojama Lietuvos istorija nuo seniausių laikų iki šių dienų. Šis skyrius suskirstytas į dvi dalis: pirmąją, kurioje pateiktas Lietuvos teritorijos raidinys, tyrinėjimų medžiaga, skyriuje atspindi anuo metu gyvenusius žmonius, būdus, vėsius, visuomeninį santykį, ideologiją. E.

BIOCHEMIKŲ KONGRESAS

Moskvoje įvyko V tarptautinis biochemikų kongresas, kuriame dalyvavo apie 8.000 mokslininkų iš viso pasaulio. Kongrese pirmą kartą dalyvavo apie 10 asmenų grupė iš Lietuvos. Delegacijos sudėtyje — prof. V. Lašas, p. of. Dągas ir kt. Penki delegatai iš Lietuvos padarė pranešimus apie mokslinio tyrimo rezultatus. Lietuvos biochemikų pranešimuose nagrinėtos augalų, mikroorganizmų, vitaminų ir pigių baltymų naivais sergančių gydykloms klausimai. E.

TIRIA MENO PAMINKLUS

Jau antri metai Lietuvos kultūros mityna į valst. Vilniaus dailės muziejum vykdo jungtines ekspedicijas meno paminklams tirti ir registruoti. 1960 m. ekspedicija buvo užregistruoti per 300 meno paminklų. Siem ekspedicija dirbo švenčionių, Zarasų, Rokiškio rajonuose. Rasta senų paprasto darbu, 18 amž. skulptūrų, nemaža 18 amž. meniški audiniai, sukurty liaudies menininkų. E.

A. VENCLOVA ISLANDIJOJ

Islandijoje viešėjo trijų sovietinių rasytojų delegacija su Ant. Venclova. Delegacija paviestė pakvietė Islandijos "pažangioji" leidykla "Kalba ir kultūra". Socialistinės islandų partijos organas "Liaudies valia" liepos 22 d. išsėjo A. Venclovos portretą ir pokalbį su juo apie lietuvių dabartinę literatūrą ir kultūrą. Delegacija kelias dienas lankėsi ir Kopenhagoje. E.

MOKYTOJAI VASAŲROJA PALANGOJE

Mokytojai Palangos apskrityje turį savo poilsio namus, kur šiuo metu atostogauja antroji pamaina — 120 mokytojų iš įvairių Lietuvos vietovių. "Tarybinio mokytojo" koresp. P. Plungė nusikundžia, kad pastatas nėra aprūpintas šiltu vandeniu — neįmanoma išsiplauti paprasčiausio visuotinio indo. Vėdinti susidūdyti net negalvoj, nes nėra nei krosnies, nei puodo. Jis cituoja poilsio namų administratorius Palangos mokytojos S. Kauliuvienės žodžius: "Mokytojų poilsio namai turbi yra skurdžiausi iš visų Palangoje esančių poilsio namų. Aš viena, ir kultūrinio darbo poilsiautojų tarpe organizuoti nesusėjusi, o ir sugebėjimo reiki. Patalyne tai, atvirai pasakyti, praeisusia. Gėda mokytojam ir rankas paduoti: aplypūsi, sudėvėta. Lošos taip pat surankiotos iš įvairių sanatorių. Ir jos tokios, kurios tenai buvuravusios..." Ukmegėškis mokytojas V. Triponis pritaria ir namų administratoriui ir "TM" korespondentui: "Aš čia poilsiauju prieš ketverius metus. Tada irgi buvo tas pats. Jokios pažangos nepadarėta. Tiesa, tik lovos dabar labiau išklėtos, mat, susidėvėjo".

KOVA SU SAMAGONU

LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumas savo specialiu įsakymu paskelbė kovą samagono gamintojams, pardavėjams ir jo pirkėjams. Samagono vartymas ir nepardavimas tikslu baudžiamas: "... teismo nuosprendį laisvės atėmimui iki vienerių metų, arba patalpos darbas tam pačiam laikui, arba bauda iki vieno šimto rublių, arba taikomos visuomeninio poveikio priemonės..." Samagono vartymas ar jo pirkimams pardavimo tikslu baudžiamas griežčiau: "... laisvės atėmimui iki penkerių metų su turto konfiskavimu arba be konfiskavimo, arba patalpos darbas iki vienerių metų, arba bauda iki penkių šimtų rublių..." Norint dar labiau pažinti samagono vartojimą ir jo platintojus, tokie asmenys iki teismo dienos laikomi parengtinio kalnimo kameroje ir be jokio atlyginimo vėrtiami valstybių miestų gatvės, aikštės, taisyti keliuos, tvarkyti gyvenvietės ar atitiktis kitus fizinio pobūdžio viešuosius darbus. Už samagono ar įrankių samagonui gaminti laikymą baudžiama: "... laisvės teisėjo nutarimu areštu nuo trijų iki penkiolikos parų arba bauda nuo dešimties iki penkiasdešimties rublių arba taikomos visuomeninio poveikio priemonės, jeigu šie veiksmai savo pobūdžiu neįtraukia baudžiamosios atsakomybės".

VITRAŽŲ PARODA MASKVOJE

Moskvoje atidaryta lietuvių dailininkų sukurty vitražų paroda, kurioje išstatyti 45 geriausi vitražistų darbai. Pagrindinė vietą parodoje užima dailininko K. Morkūno 8,5 metro vitražas Prėčiupio mūzejui su liepsnose ir dūmuose paskendusiomis žmonių figūromis.

AKTORIAUS SVAJONES

1944 m. pavasarį baigęs Kauno Dramos Teatro studiją aktorius Jonas Kavaliauskas, šiuo metu dirbąs Vilniaus Akademiniame Dramos teatre, paskelbė atvirą laisvą dramaturgams: "Apie ką aš svajoju? Svajonės jo labai kuklios: "Aš svajoju, kaip neseniai pasakė žymus ešų režisiorius Karėlas Iršas, apie dramaturgus, su kuri...

riais... nereikės dirbti. Nereikės ta prasme, kad teatre nebeteiks galvoti, kaip psichologiškai pagrįsti ir pateisinti herojų žodžius ir poelgius; nebeteiks kankintis, stengiantis suprasti, kur yra dramaturginis šios pjesės stūbras, kur jos idėjinis grūdas, kokios autoriaus pozicijos, ką jis tikrai myli ir ko atsisrtingai neapkenčia. Deja, kol aš vis ir panašius klausimus išsiaiškinu linkme mes dažnai ir einame, gavę naujos pjesės rankraštį. Taip buvo su "Laimės sūnys" ir "Vestuvių marša". K. Sijos "Pirmąją dramą" ir daug kitų veikalų... Dūokite mums komedijų, kad galėtume atsiųsti pasijaukti iš miestioniskumo, biurokratizmo, atsilikimo, trūkdančių mums žengti ir priek... Nors aktorius svajonės ir labai kuklios, bet sovietinėje sistemoje jos neįgyvendinamos. Teatras, paversdamas propagandine komunistinio meno įstaiga, negali juoktis iš komunistinio biurokratizmo ir jo pagindytų atsilikimų. Taigi, nusipelnusiam aktoriumi J. Kavaliauskui, atrodo, tēks ir toliau įsiskoti sceninio priemonių pagrįsti dirbtinai, bekraujui komunistinių herojų propagandinius žodžius ir propagandines priemones, nors tokie veikalai ir neturėtų jokio dramaturginio stūbuo...

PAGRINDINIS DĖMESYS UŠGINIO LITERATŪRAI

LTSR Kultūros ministerijos bibliotekų skyriaus inspektorius A. Petruskas, tšsp. P. Navickaitė ir Vilniaus A. Mickėvičiaus bibliotekos metodistė V. Mikalaitytė savo laisše "Tiesos" redakcijai — "Grozinės literatūros propagandai — politinį kryptingumą" — vertėsi, kad ligi šiol bibliotekose nėra propagandos grozinę literatūrą skleidę. Skaitytojai viską pasirenka savo nuostata. Į kuria pusę krypta ta skaitytojų nuostata nesunku spėti iš minėtųjų vėksnių tolimiesių žodžių: "Mūsų bibliotekose yra nemaža verstinės užsienio literatūros, įvairios savo idėjinė ir meninė vertė. Bibliotekininkas, atskleisdamas skaitytojų grozinę literatūros turtingumą ir gausumą, moko jį tuo pačiu kritiškai vertinti literatūrą. Vilniaus ketvirtos masinės bibliotekos darbuotojai padarę įdomią analizę, jie patikrino 50 jaunųjų darbininkų skaitytojų formulius ir priejo įdomių išvadų. Darbininkai Vytenaitė perskaitė 32 grozinę literatūros knygas, iš jų 24 užsienio rasytojų, darbininkas Podvalnyj — 35 knygas, iš jų 20 užsienio rasytojų, darbininkas Buivydas — 12, kurios visos užsienio rasytojų ir pan. Žinoma, skaitytojai teisingai siekia plačiau susipažinti su Vakarų literatūra ir jos kūriniams, bet, matyt, šis siekimas kartais jau yra labai vienpusiškas..." Mes, žinoma, padarytumėm kitokias išvadas — skaitytojų yra nusibodusi pagal vieną ir tą patį kūrpalį kerpama vietinės kurybės komunistinė grozinę literatūra.

VILNIAUS KONSERVATORIJA GASTROLIUOJA

Keturiolika trečio ir ketvirtjo kursų Vilniaus valstybinės konservatorijos studentų išvyko gastroliams į Orenburgą, kur jie duos lietuviškų dainų ir šokių koncertus metalurgijos darbininkams ir aplinkinių kolūkiečiams. Gastrolijų grupei vadovauja konservatoriaus dėstytojas V. Iljinovskis.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

OAKVILLE, Ont. — Oakviličieji Paulės ir Prano Ancevičių sūnus Jonas bus bene pirmutinis ateivis, kuris praskynė sau kelią į "Maclean's" divasaitinį žurnalą. Jis žurnalą dargi vėrėsiems rasytojams sunku pakliūti, nes žurnalas reikalauja yra dideli. Gal todėl ir jo bendradarbiai labai gerai apmokami. Žurnalo tiražas — 400 tūkstančių.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

OAKVILLE, Ont. — Oakviličieji Paulės ir Prano Ancevičių sūnus Jonas bus bene pirmutinis ateivis, kuris praskynė sau kelią į "Maclean's" divasaitinį žurnalą. Jis žurnalą dargi vėrėsiems rasytojams sunku pakliūti, nes žurnalas reikalauja yra dideli. Gal todėl ir jo bendradarbiai labai gerai apmokami. Žurnalo tiražas — 400 tūkstančių.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

OAKVILLE, Ont. — Oakviličieji Paulės ir Prano Ancevičių sūnus Jonas bus bene pirmutinis ateivis, kuris praskynė sau kelią į "Maclean's" divasaitinį žurnalą. Jis žurnalą dargi vėrėsiems rasytojams sunku pakliūti, nes žurnalas reikalauja yra dideli. Gal todėl ir jo bendradarbiai labai gerai apmokami. Žurnalo tiražas — 400 tūkstančių.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

OAKVILLE, Ont. — Oakviličieji Paulės ir Prano Ancevičių sūnus Jonas bus bene pirmutinis ateivis, kuris praskynė sau kelią į "Maclean's" divasaitinį žurnalą. Jis žurnalą dargi vėrėsiems rasytojams sunku pakliūti, nes žurnalas reikalauja yra dideli. Gal todėl ir jo bendradarbiai labai gerai apmokami. Žurnalo tiražas — 400 tūkstančių.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

OAKVILLE, Ont. — Oakviličieji Paulės ir Prano Ancevičių sūnus Jonas bus bene pirmutinis ateivis, kuris praskynė sau kelią į "Maclean's" divasaitinį žurnalą. Jis žurnalą dargi vėrėsiems rasytojams sunku pakliūti, nes žurnalas reikalauja yra dideli. Gal todėl ir jo bendradarbiai labai gerai apmokami. Žurnalo tiražas — 400 tūkstančių.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

Ancevičių Jono, 20 m. jaunikačio, rusųjo pradžioje tame žurnale bus atspausdintas reportažas apie jo, kaip karališkosios Karo Akademijos kariūno, kelionę per Kanadą. Tai nebe pirmas Jono kūrinyms, bet pirmas "Maclean's" žurnale. Jono kūrinių, kaip eilėraščių ir humoristinių reportažų, jau ir prieš tai buvo spausdinami Karo Akademijos ir Toronto un-to studentų laikraščiuose.

Jonas P. Ancevičius - Anceviech i žurnalistas

Ancevičių Jono, 20 m. jaunikačio, rusųjo pradžioje tame žurnale bus atspausdintas reportažas apie jo, kaip karališkosios Karo Akademijos kariūno, kelionę per Kanadą. Tai nebe pirmas Jono kūrinyms, bet pirmas "Maclean's" žurnale. Jono kūrinių, kaip eilėraščių ir humoristinių reportažų, jau ir prieš tai buvo spausdinami Karo Akademijos ir Toronto un-to studentų laikraščiuose.

HAMILTON, Ontario

PARAPIJOS CHORAS PRADEDA DARBĄ SU NAUJA PROGRAMA.

Artėjant prie galo vasaros atostogoms, Hamiltono parapijos choro vadovas primena choristams, kad netrukus vėl prasidės repetitijos ir tikisi, kad choristai šį pranešimą sutiks su pakelta nuotaika, kurią ligi šiol drumstė mūsų patyje tarpe susidariusi ir iš šalies kurstoma nuomonė, jog sol. Vaci. Verkaitis yra čia tik laikinis situacijos jėlbėtojas.

Nors V. Verkaitis perėmė Hamiltono chorą beveik išvakarėse mūsų didžiųjų švenčių, dar sūspėjo seną repertuarą pajavairinti naujomis giesmėmis ir dainomis. Gerėjomes naujo chorvedžio darbo metodu ir užtikrinu dirbtinai ranka, tačiau virš choro kabančis tidesis laikinumo klausimas žlugdė mūsų entuziazmą. Negalime ir dabar girtis sudarymu kokios nors ilgametės sutarties su V. Verkaitiu, tačiau, dar prieš atostogas suorganizuotas vaikųjų bažnytinis choras bei jo paties prisitarimas valdybą eile numatyta šių metų programą ir tikslą išleisti chorą iki galinčio, gėto meniško lygio vienetu, kuris tinkamai reprezentuotų savo parapiją ir Hamiltono lietuvių koloniją, feidžia tikėti, kad sol. V. Verkaitis giliau įsivaus pėdas mūsų dirvoje.

Apie š.m. choro programą praneš patis V. Verkaitis trumpame susirinkime sekandienį, rugsejo 3 d. po pamaldų parapijos salėje. Prasimė susirinkti ne tik visus choristus, bet ir nuosirdiai kviečiame prisidėti naujų balsų. Taip drasiai kalbant apie parapijos choro reprezentavimą ir kartu LB, negalima patylomis praieiti ir pro mūsų gerb. kleboną kun. dr. J. Tadaraušką. Jau eilė metų sunkus chorvedžio klausimas gula tik ant jo pečių. Chorvedis nors išlaikomas tik parapijos, tačiau neįvairuoja tartinąja ir bendruomenės reikalams. Choro vadovybą reikiąa gilia padėka mūsų klebonui ir tikisi jog prie šios padėkos nuosirdžiai prisideda visi, dar vertiną lietuvišką dainą hamiltoniečiai. A. M.

TAUTOS NAMAI su kiekvieną savaitę vis daugiau naujų rėmėjų ir entuziastų susilaukia. 18-toji vajuas savaitė davė net \$1600, o nuo pradžios \$24.800. Nauju nariu su \$100 įstojo J. o papildomai po \$100 pridėjo G. Stukas, M. Stukienė, E. Simkevičienė, A. Simkevičius ir M. Trumpickas. Visi jie jau buvo įnešę po \$100. Didžiąja staigmena padarė A. Girūnas (\$100), patikėdamas LN didžiąjam galutiniam tikslui papildomai \$1000. Visiems geriesiems tautiečiams, padedantiems įsi-

gyti Tautos Namus, v-bos vardu gražiai padėka! Įdomią ir gerą Liet. Namus liečiančią naujieną rugpjūčio 10 d. laidoje pranešė "Spectator" antraštė "CNR išimies Ferguson g-vėje geležinkelio bėgius". Kaip žinome, ši saka ejo pagal naujai nupirktą LN sklypą 326 pėdas. Geležinkelio panaikinimas sklypo vertę žymiai pakilo.

Maldon pasidžiaugti, kad pakartotinis kreipimasis į LN narius pridėti papildomai lėšų davė nuostabią gražius rezultatus: dar nebaigti lankyti pirmieji trys šimtai narių, o bendra suma jau beveik pasiekė — be \$200 — \$25.000. Be to, turime prisiminti, kad vasaros laikas, betkokiais lėšų telkimui nėra palankūs, nes reikią mokėti nuosavybės mokesčius, jau nekaltant apie daugumo turimas atostogas, kurių iš daino taip pat ekstra šimtinį pareikalauja. Tikime, kad besitarimas rudio lėšų telkimą Tautos Namams dar daugiau pagyvins. Sk. St.

ST. CATHARINES, Ont.

TAUTOS SVENTĖS MINEJIMAS.

Kaip ir kiekvienais metais, siemet Lietuvių Bendruomenės valdyba kartu su vietinėmis organizacijomis rugsejo 9 d. rengiasi paminėti Tautos šventę. Tam reikalui išnuomota dūžiulė, daugelį jau žinoma, Merrittton Community Centre salė. Meninė programą išpildyti pakviestieji iš Rochesterio: choras, vadovaujamas Jono Adomaitio, ir tautinių šokių grupė, vadov. St. Ilginio — viso apie 50 žmonių. Paskaitą skaityti sutiko K. Stankevičius iš Welland.

Visi tautiečiai iš artemisnių ir tolimiesių apylinkių maloniai kviečiami atsilankyti į šią patį brangią mūsų lietuviams šventę, gi rengėjai stengsis šią šventę padaryti galimai įspūdingesne ir svečių heapilvi. Po programos bus šokiai, grojant geram orkestrui, loterią "Laimės sūnys"; vėiks bufetas su įvairiais gėrimais ir skaniais valgiais.

Ypąc norime atkreipti jaunimo dėmesį ir kviečiame gausiai atsilankyti, nes bus puiki proga susipažinti su Rochesterio jaunimu, susitikti su pažįstamais ir pasisukti erdvioj salėj prie geros muzikos. Pradžią 6 val. vak.

Tad iki pasimatymo rugsejo 9 d. St. Catharines. Rengėjai

DEKOJAME

Antri metai esant mano vyrui be darbo atsidūrėm sunkiose materialinėse sąlygose. Apylinkės lietuviai, atjausdami mūsų padėtį, padarė savo tarpe rinkliavą ir mūs parėmė. Už tą gerumą negalėdami kitaip atsidėkoti, norime nors pareikšti visiems autokojams viešą padėką.

Pirmutisiais ir ypatingai mūsų gilia padėką reikiame iniciatoriui ir rinkliavai ramovėjui sekretoriui Juozui Vysniauskui už jo idėtas pastangas ir darbą ir Jonui Bušauskui paaukojūstam net \$50. Giliai dėkojame ramovėjams ir visiems kitiems niagariečiams: J. Griugui, K. Butkui, A. Zosaiui ir M. Kasperui, aukojusiems po \$10; K. Stundžiai, J. Kalainiui, A. Višokui, St. Vaitkui, L. Pusiui, P. Polgimui, A. Paulioniui, J. Dilui, J. Satkui, V. Satkui, A. Setkui, P. Matulkiui, A. Svaižiui, J. Skeiveliui, Z. Jakuboniui, P. Baroniui, K. Stankui, J. Kaziraiui, P. Meskauskui, St. Setkui, A. Liaksiui, A. Panumui ir J. H. Giliūniui — po \$5; P. Sukui, J. Sarapninkui, K. Galdikiui, A. Klimui, J. Dainorai ir St. Gudaičiui — po \$2. Visą gavome \$217. Už tai pakartotinai visiems reikiame nuosirdžiausią lietuvišką aciu. Jūsų, mieli niagariečiai, labdaringa ranka netgi sustiprino mūs materialiai, bet dar daugiau moraliai. Dabar pilnai jaučiamės, kad esame ne vieni ir pilnai tikime, kad lietuvis lietuviui visuomet ateis su pagalba.

Dar kartą iš širdies tariame aciu. Kazė ir Juozas Grigai

Italijos lietuiviai negausūs, bet darbai dideli

STUD. J. STASKEVICIUS

Pirmieji išpūdziai. Įdomi ta Italija: kiek ji apdairuota ir poetų bei rasytojų išgarbiata, ypač jos garsusis miestas ir uostas Neapolis. Visdėlto, išliūpus iš laivo ir pirmą kartą pakliūvus neapoliečių maišatin, visa romantika tam kartui dingsta besisaujant įvairių bizinerių, sukčių ir vagių. Romoje ir kituose turistų lankomuose miestuose taipgi yra įvairūs plauko žulikai, bet jie yra daug mandagesni už neapoliečius.

Roma savo grožiu ir istorija sužavi visus lankytojus: tikinčiuosius ir net bedieviuos. Vien tik apilankę šv. Petro baziliką ir išvydę iš Tėvės esi pagauzamas didinguo jausmu. Dienų dienas būtų galima išstovėti bažnyčiose, muzėjuose, meno galerijose, romėnų pastatu ir šventyklių griuvėsiuose besigiriojant menui.

Nors Roma yra katalikybės centras, tačiau Kanados katalikui čia yra sunku iš pradžių išlaikyti bažnyčiose įprastą susikaupimą, nes didžioji Roma bazilikose žmonės vaikšto, fotografuoja, kalbasi, gincijasi iš kokiose parodos salėse. Todėl, norint ramiai pasimėlti, geriausia nueiti kokion nors mažesnę bažnytelę.

Kitas dalykas, krintąs atvykusiems iš Kanados ir akis — tai automobiliai, kurių didžioji dauguma yra mažyčiai, maždaug Kanadotoj matomu "Austin" ir "Volksvagen" dydžio. Kita labai populiari susisiekimo priemonė — mažaisiais motocikliukai, Kanadoje vadinamieji "scooters". Kadangi miestuose greičio ribų nėra, tai italai automobiliais ir motociklais laksto po miestą kaip be galvų.

Nors žmonės jau daug geriau gyvena, bet ir dabar Italijoje yra daug skurdų, nes darbininkai negauna uždarbio. Paprastas darbininkas teta dirba tarp vieno ir dviejų dolerių į dieną. Žinoma, raštinių tarnautojai gana gerai uždirba.

Lietuvių kolegija

Įsidūrus kolegijoje, pirmasis apsisūrus pūikus. Pastatas nėra labai didelis ir neturi liuksusinių patogumų, bet čia gyvenantiems jo pilnai užtenka. Maistas pūikus ir dažnai pagaminamas visiška pagal lietuvišką skonį, nes kolegijos virėjos yra seselės kotryniatės iš Vokietijos, kurių tarpe yra ir lietuvaite Toronto kadaise buvusio namų vyresniaja, seselė Patricia.

Zodis "kolegija" Romoje turi kitokią reikšmę nei Amerikoje. Amerikoje kolegija yra vieta, kur studentai klauso paskaitų, o šioje kolegijomis vadinami klierikų bendrabučiai. Taigi ir mūsų lietuvių kolegija yra tikrai bendrabutis, o studijoms klierikai lanko Romoje esančius universitetus.

Sioje kolegijoje yra ruošiami nauji kunigai Lietuvai, taigi visi šventinamieji yra įrašomi į kurią nors Lietuvos vyskupiją: ir Lietuvai atgavus laisvę, visi turėtų grįžti į savo vyskupijas.

Siuo metu kolegijoje išviso yra tik aštuoni klierikai, o visi kiti — kunigai. Taigi klierikų šiuo metu labai trūksta ir būtų labai gražu, jeigu daugiau atsirastų pasisventusių jaunuolių savo Bažnyčiai ir Tautai.

Kolegijoje yra tinklinio aikštė, tad daugumą laisvo laiko klierikai ir bendruomeniniai kunigai praleidžia žaisdami tinklinį. Tikimasis neuž-

SESELE LIETUVAITE, šv. Pranciškaus ordino vienuolė, Johana Stankutė iš Prancūzijos kelioms savaitėms buvo atvykusi atostogų pas savo broli Kazimierą Stankų į Norandą, Que. Lankydama savo gimines, seselė apilankė taip pat brolio dukrą Vidą ir Stasį Verbičius, kur paviešėjo kelias dienas. Nežinint, kad seselė gyvena Prancūzijoje virš trisdešimt metų kaip vienuolė, tačiau nepamiršo savo tėvų kalbos.

PAKRIKŠTYTA Vidos ir Stasio Verbičių dukrelė Bernarda Ramunė. Naujiena, moderniška įrengtame tėvų name įvyko šauktis valės. Dalyvavo parapijos klebonas, viešnia seselė, iš Norandos mamytė Vanda Santkienė ir kiti.

P. STANKAI iš Norandos dažnai atvyksta pas savo dukrą ir žentą Verbičius. Vanda ir Kazimieras Stankai yra žinomi visuomenininkai Norandoje. Jie pasižymi lietuvišku nuosirumu ir vaišingumu. J. T.

JA Valstybės

LIET. ŽURNALISTŲ 3-GOS CIGOKS skyriaus spaudos baltus įvykus rugsejo 23 d. Balio Pakšto salėje. Meninėje programoje pasirodys sol. Birutė Keimaitė ir kitos pajėgos.

PROF. K. PAKŠTO minėjimą rengia Detroito ateitininkai rugsejo 24 d. Paskaitą skaitys prof. J. Eretas, atvykęs iš Sveicarijos.

S. NARKELFONAITĖ, dvi savaites Vėšėjusi Vilniuje, sugrįžo į Niujorką. Buvę nuvykusi aplankyti tėvų, giminių bei pažįstamų. Vilniuje gavo leidimą vienai dienai nuvykti į Kauną, kuris esąs visokerpiolai skirtingas nuo Vilniaus. Dvi dienas viešėjo savo gimtinėje Salamiankos kaime, Melagenų valše, švenčionių apskr. Šv. Mikalojaus bažnyčioje, Vilniuje, sekandienį esą būvę vien šeni žmonės ir vaikai. Gedimino gatvėje radusi savo pažįstamų bėkėkviename žingsnyje.

K. SKIRPA, buv. Lietuvos laikinosios vyriausybės pirm., suėjus dvidešimčiai metų nuo Lietuvoje įvykusio sukilimo prieš sovietinį pavergimą, gauna daug sveikinimų.

DR. V. CEPAS apdovanotas vengrų skautų jubilėjaus medaliu už nuopelnus tremtinių skautų veiklai.

K. BRADUNAS su šeima jau atvyko į Čikagą ir pradėjo dirbti "Draugo" redakcijoje.

KUN. A. SABALIAUSKAS, misijonierius satelietis, po ligos jau pasveikęs ir sugrįžo į savo vienuolyną Cedar Lake, Ind.

J. PRONSKUS, dirbąs "Naujienose", sunkiai susirgo ir po operacijos gydomas Community Center ligoninėje, Čikagoje.

K. ALISAUSKAS, Liet. Enklopedijos karinio skyriaus redaktorius, buvo paguldytas į šv. Antono ligoninę, Čikagoje, kur dr. K. Bobelis padarė jam operaciją. Ligonis sveiksta, bet ilgęsi laiką nebusis darbingas.

DR. J. PAULIONIS nuo širdies smūgio mirė liepos 30 d. Sayville, netoli Niujorko. Jo mirtį paminėjo eilė didžiųjų Niujorko laikraščių.

Velionis buvo pagarsėjęs ne vien lietuvių tarpe. Ejo atskingas pareigas svarbiose Brooklyn ligoninėse. Paulionio tėvai išaugino ir daugiau mokytojų vaikų, nors patys gyveno vargingai.

DR. J. ANTANIELIS staiga mirė liepos 31 d. Bostone. Velionis buvo vos 52 m. amžiaus. Bostoniškams ir apytinkai buvo žinomas netik kaip geras optometristas, bet ir kaip dainininkas. Palaidotas iš šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone. Paliko žmoną ir tris dukteris.

J. STRIGŪNAS, bostoniškis, pagerbdamas savo žmonos Sofijos atminimą paaukojo parapijai \$500.

VAITKŪNŲ SEIMA Bostone paaukojo bažnyčiai \$200 savo tėvelio Vincento atminimui pagerbti.

VYRŲ IR MŪTERŲ TAUTISKAS PASALPINIS KLUBAS, veikęs Los Angeles nuo 1927 m., sulikviduotas. Nors klubo įstatuose buvo įrašyta, kad likvidacijos atveju turas pereina Lietuvos mokykloms, bet prieš likviduojant, įstatai buvo pakeisti, kad turą galėtų pasidalinti likę nariai. Tie nariai ir pasidalinę \$6350, o ne cento nepaspyrę nė Vasilio 16 gimnazijai.

A. MIKRONAS, apsigyvenęs N. Hollywood, Calif., dirba amerikiečių komercinėje spaustuvėje linotipinku vakarinę pamainoj. Laisvą laiką panaudoja kurybai. Turi parašęs romaną "Nejūcia". Be to, baigė rasyti trijų veiksmų dramatinį veikalą "Paskutinė akimirka" iš partizanų gyvenimo. Ras šo jaunimui pjęse.

dūn matosi įvairių kambarių, kambarėlių su dideliais laikrodžiais, mikrofonais ir signaline šviesle. Vienas kambarys yra labai skirtingas nuo visų kitų, su daugybe aparatų, patefonų, mikrofonų ir kitokių itaisų. Sis yra centrinis radijo kambarys, kuriame sėdi radijo pranešėjas ir programų tvarkytojas, kuris tam tikru laiku sujungia su savo mikrofonu ta kambarėlį, iš kurio tuo metu duodama radijo valandėlė ir tokiu būdu per visą dieną iš įvairių kambarėlių, įvairiomis kalbomis, kalba Vatikano radijas į pasaulį.

Lietuvių kalba programos per Vatikano radiją yra vedamos lietuvių kunigų ir taltomos specialiai lietuviams, klausantiems už geležinės uždangos. Šiam darbiui gerai atitiktį, t.y. pateikti per radiją tikintiesiems tu tikėjimo žinių, kurios reikalingiausios ar duoti atitinkamų paaiškinimų, radijo valandėlė vedantieji pirmiausia turi nustatyti Lietuvoje gyvenančių tikinčiųjų šielos diagnozę. Si tikinčiųjų dvasinio gyvenimo padėtis nustatoma sekant antireliginę spaudą, leidžiama Lietuvoje, klausant radijo iš Lietuvos ir kitais įvairiais keliais renkanti žinias.

Per Vatikano radiją duodama valandėlė Lietuvai yra gana reikšminga, nes joje darbuojasi pūikiai su komunistu susipažinę kunigai, o be to, Lietuvoje šį valandėlę yra gerai girdima ir daugelio žmonių reguliariai klausoma.

Dar yra daugiau visokių istaigų ir vietovių, kur italijos lietuviai amarkiai darbuojasi, kaip pvz. Tėvai salėžiečiai su savo lietuviška gimnazija, Tėvai marijonai, italiskoji Elta, ir kt. Lietuvių italijoje nėra daug, bet jie padarė milžiniškus darbus ir Bažnyčiai ir savo Tėvynei.

Vatikano radijas. Už šv. Petro bazilikos, Vatikano sode ant kalnelio, yra gana didelis kelių augstų pastatas. Tai Vatikano radijo stotis. Įėjus vi-

Lietuviai pasaulyje

D. Britanija

LONDONO LIET. NAMAI kuris laikas kaip remontuojami. Remontas netrukus bus baigtas. NEMAZA LONDONO LIETUVIŲ išvyko atostogauti į Ispaniją. Turintieji nuosavus automobilius pasimė ir savo draugus.

Italija

LEKTUVU Į JAV išskrido lietuvių Kolegijos Romoje rektorius prel. L. Tulaba. Aplankys svarbiausias lietuvių kolonijas Amerikoje ir rugsejo 13 d. dalyvaus Liet. Kat. Mokslo Akademijos suvažiavime Čikagoje, kuriame skaitys paskaitę: "Naujos šv. Rašto interpretacijos samprata".

LIETUVIŠKI LEIDINIAI • ČIKAGOS BIBLIOTEKOSE

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos šiaurinėje dalyje — 60 W. Walton — veikia viena rešinio pobūdžio biblioteka — The Newberry Library, kuri yra skiriamą mokslinėms studijoms. Pats bibliotekos pastatas senas, šiek tiek laiko dulkis ir suodžių apneštas, lvg eina koja kojom su jame esančių leidinių amžiumi. O tu leidinių čia yra įvairiausių ir iš pačių seniausiųjų laikų.

11-o augsto koridoriuje yra bibliotekos leidinių kataloginės dėžutės. Gavę iš bibliotekos raštinės laikiną kortelę — vienai dienai — peržiūrėjome katalogą ir kairiųjų leidinių, išduodamus pagal pareikalavimą ir leidžiamus skaityti tik vietoje.

Lietuviški leidiniai šioje bibliotekoje yra apie 200 pavadinimų. Priešingai kitoms bibliotekoms, čia nėra naujų lietuviškų ar Lietuva liečiančių kitomis kalbomis leidinių, bet tik senieji — pradedant 17-jo amžiaus pirmąją pusę. Daugumas jų yra lietuvių ar anglų kalbose, nors pat pat yra vokiečių, lotynų ir kitomis kalbomis.

Gana daug leidinių yra religinio turinio: pvz. „Žiavatas Jezaus Kristaus Wiesznaitis su arba Istorijė Naujoje Istamina, iszapusta Vilniuje 1853“, kurios autorius Mathis Wolonczewski. To paties autoriaus yra ir daugiau knygų — „Zine kaip rejik atlikti srawiedne isz wisa amziaus“, 1857 m. Vilnius, ir kt.

Bene seniausias lietuvių kalba leidinys šioje bibliotekoje yra „Naujas Testamentas Musu Iszganvoto Jezaus Kristaus“ — 1831 m., Tilžeje. Vokiečių kalba išėjusi Gottfried Ostermeyerio „Neue Litauische grammatik“, išspausdinta 1791 m. Karaliaučiuje.

Bibliotekoje užtikamas 100 metų senumo L. Ivinskio kalendorius, išleistas 1861 m. Jo pilnas vardas: „Kalendorius, arba Metskajitlus ukiszkasis nuog uzgimima Wiesznaitis 1862 metų paprastųjų, turenčių 365 dienas, kuriame yra atsitikimaj garseiejė“.

Lietuviškame skyriuje randame ir senųjų lietuvių kalbos vadovėlių, pvz. „Lamentorius, arba Pradžia mokslo sudeta maziems vaikeliams“, 1860 m. Vilnius. „Mokslas skaytima raszta lietuviska del mazu wayku“, 1860 m. Vilnius ir kt.

Čia yra neseniai mirusiojo Lietuvos draugo Harrisono leidiniai, Lietuvių Informacijos Biuro spaudiniai anglų kalba, Amerikos lietuvių 1918 m. visuotinio seimo protokolai. Idomi yra Jono Ziliaus knyga: „The boundaries of Lithuania“, kurios lietuviškas vertimas pavadintas „Lietuvos rubežiai, istoriskai etnografiška studija. Surašyta Lietuvos misijos Amerikoje ir buvusio prie Taikos konferencijos nario Jono Ziliaus“.

Senųjų dainų studijuotojai čia ras Ludwig Rezos-Rhesa dainų rinkinį iš 1843 metų, Uriah Katzenbogen surinktas dainas ir kitų autorių leidinius.

Iš naujųjų leidinių čia užtikinama P. Joniko „Lietuvių kalbos istorija“, išleista 1952 m. Čikagoje. Šiaip kiti vertingieji knygų iš paskutinio dešimtmečio

leisti. Iš periodinių leidinių čia galima rasti tik Lietuvos vyčių leisto „Vyčio“ laikraštį metų komplektus.

LIBRARY OF FOREIGN RELATIONS

Si biblioteka nėra tokia didelė ir sena kaip pirmoji. Ji yra įkurta 1932 m. ir turi apie 50.000 knygų, liečiančių politines, ekonomines ir socialines problemas įvairiose pasaulio kraštuose. Bibliotekos įsteigimo rašte pažymėta, jog jos tikslas yra skatinti tarptautinių problemų studijavimą ir turėti informacijos centrą visuomenėi.

Salia knygų šioje bibliotekoje yra nepaprastai daug periodinių leidinių augščiau minėtomis temomis. I jį ateina apie 900 žurnalių ir laikraščių iš daugelio valstybių. Čia galima užtikti tokių leidinių, kurie net ir labiau spauda besidomintiems žmonėms nėra žinomi. Čia pamatome, jog beveik visos pasaulio valstybės turi lietuvių anglų kalba, iš kurių kitur gyvenančios plačios masės gali sužinoti apie politinį, ekonominį ar socialinį gyvenimą šiuose kraštuose. Kai kurie šių leidinių yra grynai mokslinio turinio, o kiti populiarinė kalba parašyti ir skirti daugiau propagandiniams tikslams.

Ne vien tik knygos ar periodiniai leidiniai įeina į šios bibliotekos rėmus. Čia kartas nuo karto yra vykdomos „apvaliojo stalo“ diskusijos, dalyvaujant JAV ar užsienio specialistams ekonominiui, politiniui, teisiniui mokslo srityse, rodomi dokumentiniai filmai, vyksta seminarai ir kt.

Šioje bibliotekoje taip pat yra Lietuvių ir lietuvių liečiančių knygų. Jų čia yra mažiau, negu Newberry bibliotekoje, tačiau daugiau, negu Čikagos centrinėje viešojoje bibliotekoje. Taip pat leidiniai čia daugiausia yra gaunami nauji. Iš retesnių knygų paminėtinos: Kazio Pakšto, „La climat de la Lituanie“, Giuseppe Salvatori „I Lituaui di ieri e di oggi“, 1932 m., Bologna, W. Vydiūno, „Sieben hundert jahre deutsche - litauische Beziehungen“, 1932 m., Tilsit, Rūta Verlaž, P. Galaunė, „L'art lituanien“, 1934 m., Malmo, Anicetas Simutis, „Prekybos, pramonės ir amatų rūmai“, 1938 m., Kaunas.

Yra nemaža dokumentinės medžiagos Vilniaus klausimu, leidinių apie Lietuvos eksportą, Lietuvos Banką, K. Pelėkio knyga apie Genocidą, Informacijos Biuro Londone leidiniai ir daugelis kitų.

Norint bent praversti visus Lietuvių ar lietuvių liečiančius leidinius, esančius šioje bibliotekoje, užimtų daug laiko. Taip pat yra nemaža leidinių, kurie netiesiogiai liečia Lietuvą, bet kartu su kitomis R. Europos valstybėmis. Ir jie daugeliui mūsų yra idomūs.

Si biblioteka yra įsikūrusi 660 N. Wabash Ave. Čia ji neseniai persikėlė iš 351 E. Ohio St. Jos darbo valandos nuo 9 ryto iki 5.30 p.p., nuo pirmadienio iki penktadienio. Šia biblioteka gali pasinaudoti visi be jokių ypatingų išpareigojimų ar reikalavimų.

Dėl svarbiųjų įsivijios uždavinių

Pasidariusi, jos žodžiais tarant, „Tremties Lietuvoj“. N. Gailūnienė parašė ilgą straipsnį ir su juo įstojo į „Laiskų Lietuviams“ skelbtosio straipsnio konkurso lenktynes. Ją lėdo laimė — tuo straipsniu laimėjo 2-ąją premiją...

Labai gerai padarė „LL“ redakcija ir balandžio mėn. žurnalo numerį sudėdama abu straipsnius, laimėjusius 1-ąją ir 2-ąją premijas, nes idomu juos palyginti.

Pirmosios premijos laimėtojas Pranas Razminas kuliui, bet labai nuosirdžios dvasios straipsniu, kruopščiai atsako į konkurso skelbėjų temą: „Svarbiausieji mūsų uždaviniai įsivijoje“.

Gi dėl 2-rosios premijos laimėtojas straipsnio, atrodė, ir pati žurnalo redakcija beturinti abejonių. Ji atspaudė ta straipsni su pastaba, jog kairuram jūry komisijos nariai norėję ant-rajam straipsniui skirti pirmąją premiją, o pirmąjį palikti antrojuo. Redakcijos pastaboj randame dar ir tai, kad dėl 2-ąją premiją laimėjusio straipsnio minčių drąsumo ir „netradiciškumo“, būtų geria išgirsti žurnalo skaitytojų nuomonę.

Dėl kairiųjų straipsnio autorės punkty čia ir noriu pasakyti. Tema, kaip iš pirmąją premiją laimėjusio antraštes matyti, buvo apie „Svarbiausius mūsų uždavinius įsivijoje“. A. Gailūnienė parašė anti-tesinį straipsnį. Autorė, galima sakyti, viską paneigė, dėl ko lietuvių įsivijoj sielojamasi.

PRANYS ALSĖNAS

Iš čia, girdi, išeina, kad mutautimas, griežtą žodžio prasme, yra pradinis specifiinių savo tautai charakteringų žymių. Šia prasme kalbėti apie mūsų, ypatingai tremtinių, nutautimą, būtų nesamom (mano pabr. Pr. Al.)... Juk tai abejotinas kriterijumas nutautimui matuoti!

Tai tiek, kiek liečia tremtinius — suaugusiuosius. Betgi autorė galvoja, kad tremtinių vaikai dar nenutautę, nors ir nepaaiškinami artinių ryšių su lietuviška visuomene (palaimintas optimizmas! — Pr. Al.), nes, esant, tautinės žymės dylancios iš žmogaus charakterio lygiai pamazų, kaip ir iš jo veido. (Ar bereikalingi mūsų rūpesčiai nutautimo atveju?)

Deja, autorės teigimai — neįtikinantis. Tautinės žymės veiduoze dar lieka kartų kartose, o jų charakterystikė — ilgainiui tautiško nebūtiškai neįtikinanti. Tai galėtų patvirtinti garsieji antropologijos mokslo žinovai. Veido žymės ir kūno struktūra — nieko bendro neturi su žmogaus galvosenos ir vidinio jo nusistatymu.

Patriotizmas

Toliau autorė visiškai gražiai kalba apie lietuviškąjį patriotizmą, pabrėžia, kad lietuvių patriotizmas kitoks nei amerikiečių; nusako kuo lietuviškasis patriotizmas būdingas, kuo jis pasi-keičia (savojo krašto aplinkumos, jos gamtos grožio romantika ir t.t.), pabrėžia, kad sunku įsivaizduoti amerikiečių, bebėgantį iš savo krašto, imantį su savim žemės žiupsnį ir t.t. Tas viskas tiesa, šventa tiesa! Deja, toliau autorė pabrėžusi, kad lietuviuose tremtieje to patriotizmo nestokoją, — net per daug esą, stato klausimą: kodėl, kaip yra? O gi dėlto, girdi, kad lietuviškas patriotizmas, kurio centre yra ne lietuvis, bet Lietuvos žemė, yra gražus romantiškas, sentimentas, ne-

Žmonių santykiai — slaptą tiktrovė

Žmonių santykiavimas yra kažkokia slaptą tiktrovė, kuri asmenis ne naikina, o juos praturtina, ir kuri kyla iš asmenų veiklos. Galimas dalykas, kad šia realybe turėjo oris akis Kristus, kai jis sakė: „Jei du ar trys susirinks mano vardu, aš būsiu su jais“. Jei Kristus save sieja su šiuo santykiavimu, galime nujaušti, kokia ši realybe yra vertinga.

Šia mintį vaizdingai išreiškia T. S. Eliot savo poemos penktojoje dalyje, kuri yra pavadinta „Ką griautinis kalbėjo“. Savo paaiškinime, pridėtam prie šios dalies, autorius sako, kad čia jis turi galvoje Kristaus kelionę į Emaus ir šiandieninį Rytų Europos gedimo procesą.

Pirmojoje poemos dalyje autorius aprašo susitikimą Miunchene su viena moterimi, kuri sakosi nesanti rusė, bet lietuvi ir yra stipriai pasidavusi vokiškai įtakai. Ji skaičius daug, bet apie naktį ir einanti į pietus įieškoti žiemos. Ši poema, kiek trumpa, tiek nebeįvyai apimama. Autorius vie-nan vaizdan nori įgliausti labai

tol vienas nuo kito stovinčius dalykus. Rytų Europą autorius vaizduoja tokioje būklėje, kur yra tik negyvi kalnai su išstrupėjusiais dantimis, kurie negali spjautyti. Ten negali nei stovėti nei sėdėti. Griautiniai ten neatneša lietaus. Tačiau po šių vaizdų autorius pateikia šitokią strofą, išreiškiančią slėpinį žmonių santykių bendrumą:

Kas yra tas trečiasis, kuris vi-sada pina šalia jūsų? Kai paskaičiuojau, tai greta esame tik jūs ir aš, Bet kai žiūriu baltu keliu prie-kin.

Tai visada dar kitas eina šalia jūsų. Jis slenkia apsisūpęs rudu ap-siaustu, apsigaubęs, Nežinau, ar jis vyras ar mote-riš?

— Tai kas, pagaliau, yra tas, kitoje jūsų pusėje?

— (The Waste Land — Apleista salis)

— Ištranka iš K. Vyt. Bagdano-vičiaus, MIC, paskaitos LKM Akademijos suvažiavimui.

KODĖL RUSAI ERDVĖSE PRALENKĖ AMERIKIEČIUS?

Neseniai Montrealyje pasibaigė tarptautinis chemikų kongresas, kuriame dalyvavo iš viso pasaulio 800 mokslininkų, jų tarpe ir lietuvių prof. dr. D. Damušis ir dr. Pangonis.

Kongrese buvo skaitomi referatai ir nagrinėjami įvairūs klausimai iš pritaikomos chemijos, branduolinių fizikos, radioaktyvumo teorijos ir kitų mokslo šakų. Mums gali būti idomus kon-gresė nagrinėtas klausimas, kodėl rusai, būdami ilgą laiką atsi-lėk nuo Vakarų pasaulio įvairio-se mokslo srityse, taip staigiai pa-darė pažangą ir erdvės užkaria-vimo srityje pralenkė didžiausią pramonės ir išradimų kraštą — Ameriką?

Rusai sugebėjo pasiūsti ir orbi-tą 4-5 tonų raketą su kosmonau-tais, kurių paskutinis aplėkė žemės atmosferą per 25 val. 17 kar-tų ir saugiai nusileido, gi ameri-kiečiai dar nepajėgė pasiūsti net keturis kartus lengvesnio satelito „Mercury“ ir orbitą. Amerikiečių astronautų Sheppard ir Grissom skridimai į erdvę buvo tik bando-mieji poorbitaliniai ir jų raketų stumties jėga buvo palyginti ne-didele.

Vokiečių mokslininkas, Dort-mundo Spektro-chemijos Institu-to prof. Specker, kuris karo me-tu dirbo drauge su žinomu raketų specialistu Werner Braun, šia-me kongrese rusų pasiekimą ra-ketų srityje iš dalies atskleidė.

KULTūros IR KNYGŲ PASAULYJE

JAV LIETUVIŲ DAILININKŲ SA-JUNGOS tradicinė rudens paroda įvyks rugsėjo mėn. Jaunimo namų di-džiojoje saleje, Čikagoje.

PROF. J. BALTRUSAIČIUI Prancū-žų Akademija paskyrė Catenacci pre-miją už jo veikalą „Revelis et Prodi-ges“. Prof. Baltrusaičio veikalas at-

kreipė prancūzų ir kitų kraštų kritikų dėmesį. Savo laiszę prof. Baltrusaičiui jo kūryba savo pasitenkinimą yra pa-raiškęs ir Prancūzijos vyriausybės galva gen. de Gaulle. Prof. Baltrusai-tis yra pirmasis lietuvis, gavęs Prancū-žų Akademijos premiją.

PROF. IG. KONČIUI sukako 75 m. Jo nuopelnai dideli Lietuvos moksle, ypatingai etnografijos srityje. Daug dir-bų skautų organizacijose. 1941 m. bol-ševikų buvo suimtas, išvežtas į Min-ską ir šaudant kalbinis prieš Červenės šilko gyvas. Neseniai Nidos leidykla išleido jo „Žemaitių snekas“. Dabar jubilatas gyvena Bostone, Mass. E.

PUTNAME liepos mėn. vyko astuo-nioliškioj mergaitių stovykla. Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet pa-čios mergaitės leido savo stovyklos laikraštėlį „Kibirkštėlės“, spausdina-ma spaustuveje. Siemet „Kibirkštėlių“ pasirodė du numeriai.

NIDA išsintinėjo naują savo lei-dinį — prof. Igno Končiaus knygą „Ze-maitių snekas“ I daly. Tai veikalas apie žemaitius — žmones, jų san-tykius, aplinką. Netrukus išeis iš spau-dos ir II dalis.

DAILĖS GALERIJA, kurią buvo įsteigę Niujorke prie Madison Avenue A. Salčius ir J. Maciūnas, užsidarė. Galerijos pastatą nupirko kiti žmonės.

LIET. DAILININKŲ PARODA nu-matoma surengti Hamburge rugsėjo mėn. Visą darbą apsiėmė atlikti žurn. Gediminas Šlikas.

TEVIŠKES PASTOGĖ Australijo-jė išleido specialų leidinį, angliškai pavadintą „Voice of Freedom“, sovie-tinio teroro Pabaltijo kraštuose dvi-dešimtmečiui paminėti. Leidinys turi 12 psl., surinkta įdomios medžiagos apie visus Pabaltijo kraštus, bolševikų darbus, iliustruojama nuotraukomis, pie-siniais, karikatūromis.

DAIL. BR. JAMEIKIENĖ, gyvenan-ti Havajuose, dėsto meną un-te ir daž-nai skaito apie Lietuvą paskaitas mo-kykloms ir vienuolynams. Neseniai jos kūriny „Madona“ gavo pirmą pre-miją ir toliau buvo nupirktas.

LATVIŲ KNYGŲ SKAICIUS „Laiskų“, Amerikos latvių laikraštis, paskelbė palyginamąją statistiką gro-zinės literatūros originalių leidinių tremtyje ir sovietų okup. Latvijoje. 1960 m. latviųjį latvių išleido 20 rašytojų 23 knygas. Per tą patį laiką sovietai Latvijoje išleido 32 rašytojų 34 knygas. Latvijoje tremtyje yra apie 100.000, o Latvijoje pagal 1956 m. su-rašinėimą — 1,3 mln.

Australijos latvių centrinio archyvo metraštyje „Archiv“ skelbiama, jog per pastaruosius penkis metus lai-tyvių latvių išleido 1.007 knygas, iš-tų 622 grožinės literatūros veikalai. Vidutinis knygos egzempliorių skaičius — apie 1.000.

„ŽIRGINĖLIAI“

„Žirginėlių“ vardu yra pava-dintas teatrinis vaidinimas įraš-tas į plokštelių ir sudarytas iš dviejų dalių: pirmąją dalį su-da-ro B. Sruogos „Zuikio Puikio by-la“, K. Kubilinsko „Pasaka apie katinėlį“ ir Birutės Pukelevičiūtės „Daržovių gegužinė“; an-trąją dalį sudaro Aloyzo Barono „Du kačiukai“. B. Pukelevičiūtės „Skraidantis paršiukas“ ir Salo-mėjos Nėries „Eglė žalčių kara-liene“. Vaidina B. Pukelevičiūtė, Viltis Vaičiūnaitė, L. Barauskas, Vac. Kerbelis, Vincas Skaisgiris ir Kazys Veselka.

Režisūra, audiofoninis tekstas ir užrašai — B. Pukelevičiūtės, muzika ir garsų efektai — Zigmo Lapino, viršelis — K. Veselkos.

Kaip matome, ši vaidybinių plokštelių sudaryta iš pasakų, iš-zaismintųjų pasakojimų, tad pir-moj eilę skiriama vaikams, bet savo žodžių žaismingumu maloni ir suaugusiems. Pasakų parinki-mas yra toks, jog neužgauna jo-kios pasaulėžiūros, tad plokštelė rekomenduotina visiems, ypač

šeimoms, gyvenančioms nelietu-vių tarpe ir linkstančioms savo-gimtąją lietuvių kalbą užmiršti. Kiek galima, nemačius aktorių scenoje, spręsti iš plokštelių, visi-šėsi aktoriai vaidina be priekaiš-tų. Lietuvių kalbos tarėna yra to-bula; iš plokštelių galima just bendrinės mūsų kalbos fonetinį grožį, jos muzikalumą, tad mūsų kalbos kultūrai palaikyti užsieny-je „Žirginėliai“ yra visai tinkama priemonė, kuri įgalina vaikus girdėti reikiama tarėną, ją gro-žėtis ir jos mokytis. Muzikiniai bei garsiniai efektai gerai su-de-rinti su žodine vaidyba.

Birutė Pukelevičiūtė dar kartą pasirėškė kaip aiškia talentinga kūrėja ne vien beletristikoje, bet ir poezijoje ir teatrinėje vaidy-boje.

J. Gbs.

Londonas. — Moksleivių grupė su dviem mokytojais, skridusi atostogų Norvegijon, žuvo lėktu-vo katastrofoje. 36 karstai su žu-vusiųjų kūnais lėktuvu atgabenti į Londoną.

PROF. KUN. DR. VYT. MARKE-LIUNAS paršė didelės apimties vei-kalą ispanų k. iš religinės psicholo-gijos srities. Veikalas pavadintas „Sico-logia de la religiosidad“ ir išleistas Madride Ispanijoje. Jis turi 503 psl. Prof. V. M. dėsto relig. psichologiją valstybiniam un-tė Bogotoj, Kolum-bijoj ir redaguoja psichologinį žurnā-lą. Kolumbijoj jis yra paršęs diserta-ciją ir ten gavęs filosofijos daktaro laipsnį. Tai jis atliko kartu dirbda-mas pastoracinį darbą kolumbičių ir lietuvių tarpe. Neseniai jis minėjo 25 m. kunigystės sukaktį, kurią atžymėjo ir didieji Bogotos laikraščiai „El Tem-po“ ir „El Espectador“. Un-to koply-cioje ta proga jubilatas atlaikė pamal-das, o studentai surengė minėjimą, ku-riame dalyvavo ir dalis un-to profesū-ras. Dalyvių tarpe buvo ir T. jezuitų un-to profesorių, kur kun. V. M. anks-čiau profesoriavo.

Atsiūsta paminėti

Bernardus Zukauskas, Pirmojo pa-saulinio karo tremty. Atsiminimų pluoštas. Liet. krikšč. demokratijos studijų klubo leidinys. Spaudė „Drau-go“ spaustuve Čikagoje. 136 psl., kai-na \$1.50. Leidinys, gaunamas: Pr. Po-vilaitis, 8743 So. Troy St., Evergreen Park 42, Ill., USA.

T-D EINAMOJI SĄSKAITA “BIZNIERIŠKAS” BŪDAS TVARKYTI FINANSUS

Gal būt „Current Account“ (Einamoji Sąskaita) vertėtų pavadinti „Commercial Account“ (Komeracinė Sąskaita), dėl to, kad kiekviena komercinė įmonė, nepaisant kuo ji besiverstų, naudoja „Current“ sąskaitos patogumais.

„Current Account“ vardas mums pasiliko dar iš tų laikų, kai klientai tik pagal šią sąskaitą galėdavo išduoti savo čekius. Kadangi tai reikė, kad banko klientai turėdavo nuolatinę kasdieninių verslo operacijų apyskaitą, tai taip prigijo ir šis „Current Account“ vardas. Ligi šių laikų toji sistema nieko nepasikeitė.

Pagrindinis skirtumas tarp „Current Account“ ir kitų rūšių banko sąskaitų yra tas, kad „Current“ sąskaita nešėna palūkanų ir klientai kiekvieno mėnesio gale gauna atgal savo nurašytus čekius. (Tai yra beveik tas pats, kaip šios sąskaitos pusseserė — „Personal Chequing“ sąskaita. Ka „Current Account“ atlieka verslo įmonėms, ta pati pavieniams asmenims atlieka PCA). Nurašytų čekių grąžinimas verslo firmoms yra didelis patogumas, nes šie čekiai atstoja pakvitavimus ir kartu yra jų išlaikyti dokumentų pateisinimas.

Palyginus su kitomis banko sąskaitomis, „Current Account“ yra tikras „darbo arklys“. Indėlių bei čekių operacijos atlieka-mos tokiu pačiu būdu, kaip ir kitų rūšių sąskaitose. Tačiau, bendrovė, turinti einamąją sąskaitą, kas dieną gali deponuoti šimtus čekių, gautų už prekes arba patarnavimus. Panašiai, ta pati bendrovė vieną dieną gali išrašyti šimtus čekių. Be to, visos tos bendrovės daromos paskolos pereina per „Current Account“. Banko skyrius, kuris atlieka visas šias operacijas, tuo būdu bendrovei atlieka rinkinio bei išmokejimo agento funkcijas.

Savime aišku, kad „Current Account“ tvarkymas pareikalauja nemažai laiko, pastangų ir išlaidų. Dėl tos priežasties „Cur-rent Account“ nemoka jokių palūkanų. Tikrumoje imamas ma-žas patarnavimo mokeskis, atsižvelgiant į sąskaitos veiklumą bei vidutinį kredito balansą.

Daugelis verslo įmonių turi visą eilę „Current“ sąskaitų. Kartais jos visos laikomos viename šio Banko skyriuje, o kartais būna išskirstytos po įvairias krašto vietas. Šiuo būdu didelės bendrovės gali išskirstyti įvairių savo padalinių įplaukas bei išlaidas. Net ir visai mažos įmonės gali turėti dvi sąskaitas, vieną paprastoms apyvartos operacijoms ir kitą algų mokėjimo rei-kalams.

Nesvarbu kokią tikslo bendrovė naudoja savo „Current“ są-skaitas, jos visados yra nepaamoma bendrovės dalis. Faktiškai, „Current“ sąskaita, su visais savo patogumais, yra viena iš priežasčių, kodėl šiandien verslo transakcijose labiau var-tojami čekiai nei grynai pinigai.

„Current Account“ sistema yra viena iš daugelio patogų patarnavimų, kuriuos jums gali suteikti Toronto-Dominion ban-ko žmonės. Vietinio banko skyriaus vedėjas jausis laimingas, galėdamas jums smulkiai viską išaiškinti. Aplankykite jį neu-tilgo. Jums bus malonu, atrodys, kiek

MES ISSISKIRIAME SAVO ŽMONĖMIS

THE TORONTO-DOMINION BANK

BANKAS, KURIS ŽIŪRI Į ATEITĮ

R-5425

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Swansea
\$1.200 imokėti, 6 dideli kambariai, 2 virtuvės, kietos grindys, nauja dujų krosnis, tuojau galima užimti. Pilna kaina \$11.900.

Jane - East Drive
\$1.500 imokėti, naujas mūrinis 7 kambarių moderniškas namas, 4 miegamųjų, dviejų augstų, alyva apšildomas, aliumininiai antri langai, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$18.632. Geras mūrinis. Su didesniu \$3.000 imokėjimu vienas mūrinis namas \$87 mėnesiui.

Jane - Annette
\$2.500 imokėti, 7 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garžu ir vieta kitai mašinai. Kvadratinis planas. Nauja krosnis. Geros išsiukėjimo sąlygos, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$18.700.

Swansea — arti Bloor
\$3.000 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garžu ir privačiu įvažiu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, gerai sutvarkytas rūšys. Viena skola balansui.

Jane - Annette
\$3.000 imokėti, 5 kambarių mūrinis namas su garžu, didele moderniška virtuve, gražus kiemas, dujom apšildomas, nauja krosnis. Su didesniu imokėjimu viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Baby - Jane
\$11.900 pilna kaina. Mūrinis 6 kambarių namas, 6 metų senumo, privatus įvažiavimas, tuojau galima užimti. Viena skola balansui — \$50 mėnesiui įskaitant ir procentus.

Oakwood - St. Clair
Originalus duplexas, \$8.000 imokėti, graži plytų, atskiras, mūrinis namas su privačiu įvažiu ir dviem garažais. 12 didelių kambarių, moderniškos virtuvės ir vonios, vandeniui alyva apšildomas, arti susisiekimo. Viršutinis butas išnuomotas už \$125 mėnesiui.

Maisto produktų krautuve su namu
\$3.500 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 2 virtuvės, alyva šildomas. Antras namas nuo kampo, viena skola balansui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

PABALTIEČIŲ LAUKO TENISO PIRMENYBES

Ši šeštadienį ir sekmadienį, rugpjūčio 26 ir 27 d.d. Riverdale lauko teniso aikštėse įvyks Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės. Registracija šeštadienį 9 val. ryto. Dalyvių skaičius neribojamas.

SPORTO ŽAIDYNIŲ CLEVELANDE TVARKARASTIS

Šeštadienį, rugpjūčio 26 d.
9 val. ryto - 7 val. vak. — lauko tenisas, Gordon parko aikštėje.

1-5 val. p.p. — iškilmingas žaidynių atidarymas ir dalyvių paradas; po to lengvosios atletikos varžybos Patrick Henry stadione.

2-7 val. vak. — futbolas Latin Field aikštėje.

8 val. vak. — žaidynių vakaras Lietuvių saleje.

Sekmadienį, rugpjūčio 27 d.
9 val. ryto - 1 val. p.p. — futbolo varžybos finalai Latin Field aikštėje.

10 val. ryto — lauko teniso varžybos ir užbaigia.

1-4 val. p.p. — lengvosios atletikos varžybos tąsa ir užbaigia.

SPORTAS SPRINGHURSTE

Prieš dvi savaites Springhurste vasarvietėje, vytiškių parkietis, atsilankęs Ročesterio Sakalo sportininkai, kurie čia žaidė draugiškas krepšinio rungtynes prieš vasarotojus. Rungtynės netikėtai laimėjo vasarotojai pasakme 61:51. Minkštas aikštės paviršius neleido svečiams išvystyti greitų

prasisiverimų. Vasarotojai, prisiminę lietuvišką žaidimą, puikiai išnaudojo aikštės nepatogumus žaisdami tik padavimus. Žaidė: Sakalas — Grebliūnas 15, Bartušius 15, Malašauskas 12, Lelis, Balaišis 7, Januškevičius 2, Blevičius; vasarotojai — Šileika 26, Gvildys 10, Duliūnas 10, Zukas 5, Supronas 6, Jurevičius 4, Jonaitis. Taip pat buvo atvykusios ir Sakalo krepšininės, tačiau vasarotojos nesurinko pakankamai žaidėjų. Rungtynes gana entuziastingai stebėjo didokas būrys vasarotojų, tikėdamiesi panašiu naujovių susilaukti dažniau.

Keletą kartų buvo prarastos ir daugiakovės varžybos, kuriose, deja, nedalyvavo apie 10 dalyvių. Šios varžybos bus vykdomos dažniau ir geresnės pasakmės registruojamos. Tuo tarpu geriausias pasakmė yra pasiekęs A. Supronas — 1888 taškai. Antruoju eina J. Balsys — 1791 taškas, A. Kernius — 1790 t. L. Radzevičius — 1483 t. Į šią penkiakovę įeina: Šuolis į aukštį, Šuolis į tolį iš vietos, rutulio stūmimas, dešinė ir kairė ranka ir baudių metimas. Taškai apskaičiuojami pagal priimtą daugiaaukštę lentelę, tačiau daugiausia taškų duoda geras baudių metimas. Tuo tarpu geriausias pasakmė yra 19 įmestų iš 20 metimų.

Springhursto vasarvietėje yra įrengtos kelios aikštės, kuriose galima žaisti krepšinio, tinklinio, badmintono ir kt. Gaila tik, kad mūsų vasarantįs jaunimas vakarais mieliau praleidžia dulkėtose šokių salėse nei gryname ir sveikame ore.

AUSROS ŽINIOS

V Ausros jaunųjų stovyklų buvo prarastos reguliarios lengvosios atletikos, tinklinio, krepšinio ir beisbolo treniruotės bei pirmenybės. Treniruotės bei pirmenybės dalyvavo virš 60 jaunųjų stovyklautojų ir nemažai dalis parodė didelio susidomėjimo sportu.

Lietuvių Dienose, rugšėjo 23-4 d.d. Montrealyje, Ausra dalyvavo su vyrų ir jaunių krepšinio komandom. Tikime, kad ir Sachmatininkai nepabūs tolimos kelionės ir karščio. Galį pasiekti su transportu, prašomi paskambinti K. Sapockinui RO. 2-0455 arba T. Pauliui (nuo rugp. 29 d.) LE.3-0621.

X-ju SA lietuvių sportinių žaidynių II-me rate, įvykstančiame rugp. 26-27 d.d. Clevelande, dėl techninių kliūčių Ausra nedalyvavo. Reikia tikėtis, kad FASK-tas ateityje atsižvelgs ir į kanadiečių sąlygas.

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos lengvosios atletikos pirmenybės atsiekta gana daug gerų rezultatų: disko metime A. Baltušnikas 56,34 metro, šuolyje į aukštį A. Vapšas 1,96 metro, 10 km. bėgime J. Ivanasas 30:21,6 — naujas Lietuvos rekordas. Šiose pirmenybėse ištisai eilę sportininkų atsiekė savo asmeninius rekordus.

Kauno žalgirio boksininkai rezultatu 7:2 nugalėjo Leningrado Trud komanda.

Lietuvos futbolo reprezentacinė komanda Vilniaus Spartakas Sov. Sąjungos pirmenybėse yra paskutinėje vietoje. Jei komanda neustiprės, tai sekančiam futbolio sezonui Lietuvos futbolininkai neturės nė vienos komandos Sov. Sąjungos A klasėje.

Lietuvos Dinamo tinklinio komanda Dinamo draugijų pirmenybėse iškovojo antrą vietą.

I Sov. Sąjungos moksleivių sportiklaidis Lietuvoje ir Baku mieste įvyko 260 moksleivių sportininkų. Programoje rungtyniaujama 14 sporto šakų. Šioms pirmenybėms buvo labai stropiai ruošiasi ir galima laukti gerų rezultatų. Spartakijada su dideliu dėmesiu sekama visų sporto mėgėjų, nes joje dalyvauja visų sporto rūšių geriausias prieaukis.

Siuo metu prasideda Maskvoje Sov. Sąjungos profesinių sąjungų sporto žaidynės. Šiose žaidynėse dalyvauja patys pajėgiausi sportininkai iš visų Sov. Sąjungos respublikų.

9-10 m. — Jurevičius V. I įtolį, I įaugstį, I bėgime; Juozapavičius D. I rašini, II eilė, Sinkevičius G. I bėgime, II įaugstį, III įaugstį, III bėgime; Kuzmickaitė V. I bėgime, III eilė; Janeliūnaitė I. I bėgime, III įaugstį; Birštonaitė R. II įtolį; Kolyčiūtė R. III eilė.

11-12 m. — Romanovaitė M. I įtolį, I įaugstį, I bėgime; Danaitytė A. I vaizdyboj, I skaitymė, II eilė; Gustainytė L. I eilė, II vaizd., II rašini; Macevičiūtė B. I bėgime; Liūgaitė D. II įtolį, II bėgime, III įaugstį; Baranuskaitė Z. II rašini.

Berniukai:
7-8 m. — Klupšas I įtolį, I įaugstį, III bėgime; Jasinskas I įtolį, III bėgime, III įaugstį; Sinkevičius I rutulio; Pogoželskis I bėgime; Tamošaitis II įtolį, II bėgime; Janeliūnas I įtolį; Nekrošius I bėgime, II įtolį; Radziūnas III bėgime.

9-10 m. — Avizius I bėgime, I įtolį, I įaugstį; Simkus I bėgime, II įtolį; Graudė I įaugstį; Chvedukas I rutulio stūmimo; Gudinskas II rutulio stūl.; Ramūnas M. II bėgime; Kuolas A. II rašini; Tamulaitis V. III rašini; Venskaitis G. III bėgime; Kuraitis III įaugstį; Kolyčiūsis III įtolį.

11-12 m. — Petruskas R. I vaizd., I įaugstį, I įtolį, I bėg., II eilė, III rašini; Rickevičius I bėgime, III įaugstį, 3 rutulio stūl.; Puteis A. I rutulio stūl.; Dilkus K. II vaizd., II rutulio stūl.; Pniauskas II įtolį; Stibrys III rutulio stūl., III bėgime, II bėgime; Vaskievicius II įaugstį, II bėgime, III įtolį; Kuzmickas I rašini, II bėgime.

13-14 m. — Genys A. I įaugstį, II įtolį, III bėgime; Genys P. I bėgime, I bėgime, I rutulio stūl.; Danaitis I eilė, I įtolį, II bėgime, III įaugstį; Paskevicius II rutulio stūl.

Eichmano byla — taip, o Serovo?

Iš Eichmano teismo eigos aiškėja, kad teismo metu nebuvo norima tik pasmerkti Eichmaną, bet uždokumentuoti žydų persekiojimą ir naikinimą. Kam tas buvo reikalinga? Viena priežastis — yra paties Izraelio padėtis. Naujajai valstybei augant ir susiduriant su įvairiomis vidaus problemomis, žydų persekiojimai praeityje liko iš dalies pamiršti. Ypač jaunoji karta apie tai daug negalvoja. Tad nėra jokios abejonės, kad Ben-Gurion turėjo tikslą tuo teismu priminti savo žmonėms ir pasauliui, kiek žydai yra iškentėję.

Prie viso to Eichmano teismas, kuris sprendimą atidėjo 2 mėn., galėjo būti pamoka ir visam pasauliui. Juk ne tik Eichmanas buvo kaltinamajame suole, bet ir visa rasinės neapykantos dvasia, kuriame pasaulio kampe ji bebūtų. Tai rasinė neapykanta šiandien daug kur vyrauja, pradedant P. Afrika ir baigiant Misisipi. Su juo kartu kaltinamajame suole buvo ir Stalinas ir Chruščiovas, nors jų vardai nebuvo minimi. Eichmanas buvo kaltinamas 6 mil. žydų išnaikinimu; komunizmo teroras yra išnaikinęs gal dešimteriopai daugiau.

Tarp visų teigiamų Eichmano bylos eigoje dalykų lieka pora dalykų, kurie teismui meta šešėlį.

Pirmas, tai nepateisinamas Eichmano pagrobimas iš Argentinos. Nors tai yra priešinga tarptautinei teisei, tačiau pasaulio spauda greitai nutilo. Panašius grobimus juk praktikuoja totalitarinės valstybės, o ypač Sov. Sąjunga.

Antras šešėlis — kad teismas atkreipė pasaulio dėmesį tik į vokiečių blogus darbus, karo metu naikinant žydus. Tai lyg ir nutaria užmarštin kitų diktatorių žmonių trėmimus ir žudymus. Nesiskaitymas su žmogaus gyvybe yra itin būdingas 20 amžiaus pažymys ir tai ne vien Hitlerio praktikuotas. Tūkstančiai buvo išžudyti militaristinėje Japonijoje, milijonai žūva šiandieninėje Kinijoje, tačiau visus pralenkia komunistinė sistema, kurios aukų skaičius žymiai viršija Eichmano aukas.

Eichmanas laukia teismo sprendimo. O kaip su kitais, kurie toli gražu pralenkė jį? Kada pvz. Lietuva galės teisti Serovą?

V. K.

Maskva. — Nuteisti mirti trys rusai, užpuolę Murmilio burlaukus. Kiti trys nuteisti 15 metų kalėjimui. Milicija ten nepajėgė suvaldyti chuliganų siautėjimo.

Bonna. — Studentų grupė pasiuntė JAV prez. Kennedy N. Chamberlaino skėčio kopiją, reikšdami nepasitenkinimą prezidento lėtu veikimu Berlyno byloje, ir užrašė: "fatalinės politikos simbolis".

Dainų šventė ir kas toliau?

(Atkelta iš 3 psl.)
nių lietuviškų įvykių. Niujorkas, netoli turėdamas gausų būrį arti lietuvių kolonijų, šiam įvykiui yra visai tinkama vieta.

Rugšėjo pradžioje Niujorke posėdžiaus naujai išrinkta JAV LB Taryba, kuri turėtų pasvarstyti šį pasiūlymą. Iš tiesų, kaip J. Stukas laisvės rašo, laiko mažai beliko, ir todėl nedelsiant reikia surūsti ir organizuoti.

Nors jau praėjo kelios savaitės nuo J. Stuko minčių paskelbimo spaudoje, jokiam laikraštyje neteko matyti jų diskusavimo. Tyla, kaip žinome, nevisada yra gera byla. Gal karšta saulė šiuo metu mums per daug eikvoja energiją, tačiau tokiu rimtu ir gražiu pasiūlymu, kaip J. Stuko, jos turėtų atsirasti.

Padėka
Noriu pareikšti nuosirdžią padėką visiems, kurie prisidėjo prie mano mylimos motinos laidotuvių Port Colborne 1961 m. rugpjūčio mėn. 17 d.

Ypatingai reikiu padėką gerb. Toronto lietuvių evangelikų liuteronų parapijos klebonui kan. Leo Kostzen už gėdulingas pamaldas ir suraminimą liudiesio valandoje. Taip pat reikiu padėką visiems Port Colborne lietuviams, draugams ir giminiams už gėles, pareikštas užuojautas ir palaidojimą vietoje ir kapines. Jonas Staigys

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

R. CHOLKAN

REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W.

Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, įvairaus dydžio apartamentų, būdų, farmų sklypų etc.

Sąžiningas ir skubus pataravimas.

Geriausios mokiųjų gavybos bei sudarymas visame Toronte.

RUNNYMEDE — BLOOR
\$1.000 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas šildymas, reikalingas vidaus remonto. Kaina \$11.000. vienas atviras mūrinis namas, mokamas \$50 kas trys mėnesiai.

SWANSEA — BLOOR
\$2.900 imokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildomas, kambarius rūšys, garažas su plačiu įvažiu.

JANE — BLOOR
\$3.000 imokėti, 5 kambarių mūrinis namas, alyva šildomas, didele moderni virtuvė, svarus viduje, ilgos ir lengvos išsiukėjimo sąlygos, garažas. Prašo \$15.900.

RUNNYMEDE — BLOOR
\$4.000 imokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, recreation kambarius, garažas.

SWANSEA — BUNGALO
\$4.000 imokėti, 5 kamb. ir 3-ju kamb. butas rūšys, atskiras mūrinis bungalow, modernus alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas su privačiu įvažiu. Labai graži vieta, greitas užėjimas.

PACIFIC AVE. — BLOOR
\$5.000 imokėti, 11 kambarių puikus atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 3 mod. virtuvės, garažas, gražus kiemas.

SUNNYSIDE AVE. — HIGH PARK
\$6.000 imokėti, 12 kambarių, gražus atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, garažas su privačiu įvažiu.

RUNNYMEDE — ANNETTE
DUPLIKAS
\$6.000 imokėti, 10 kambarių per 2 augstus, atskiras mūrinis namas, karšto vandens šildymas, lengvos ir ilgos išsiukėjimo sąlygos, puikus nuomavimui, žema kaina.

SWANSEA
\$9.000 imokėti, 8 kambarių per 2 augstus, atskiras mūrinis namas, tiktai 3 metų senumo, vandens alyva šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, recreation kambarius rūšys, garažas su privačiu įvažiu.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1584

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

ED. KONDRATAS
MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas angliško medžiagų kostiumams bei paltams.

WALLY'S GARAGE
PERSIKELIŲ 5 Robert St. į NAUJAS PATALPAS
726 Lansdowne Ave. Tel. LE. 3-0631

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami PIGIAU
Ietuviškame WALLY'S GARAGE. Sav. Vl. Tarvydas.
Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai.
Darbas garantuojamas.

726 Lansdowne Ave. Tel.: darbe LE. 3-0631, namuose RO. 3-2445

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450
Namų telefonas BE. 3-5996

122 AKRUŲ OKIS
ARTI TORONTO
\$11.500 pilna kaina, \$4.000 imokėti, vienas mūrinis namas su garažu, 9 kambarių namas, didelis šildymas. Viena mūrinis namas, \$10.500 PILNA KAINA.

\$1.200 imokėti, atskiras 6 kambarių namas. Dvi modernios virtuvės, nauja krosnis, šoninis įvažiavimas, garažas.

WESTON
Vienas mūrinis namas, \$2.000 imokėti, gerų plytų atskiras 6 kambarių ir dviejų kambarių rūšys namas. Trys modernios virtuvės, dvi vonios, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Prašo \$14.900.

PRIVATIAI STATYTAS
MOTELIS
10 vienetų, plytų ir blokų statyba, 4 kambarių butas, dujų apšildymas, moderniški baldai ir televizijos aparatai, aliumininiai antri langai ir didelė vaizdinga nuosavybė. Prašo \$53.000.

Turime krautuvų, farmų, vasarvietių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygomis paskolų - mokiųjų.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius
J. Girdvainis

Atostogos automobilių

Gaspé kalnų viršūnės

(Atkelta iš 3 psl.)
išperinama apie 2 milijonus žuvelių — salmon ir lake trout. Po to, žuvis čia auginamos ketveris metus, kol pilnai užauga. Tada paleidžiamos į jūrą palaikyti pakrantes pilnas tos brangios žuvies. Įdomus yra paskutinis baigėjas su jau suaugusiomis žuvmis. Lake trout, specialiai marga jų rūšis, yra judrios žuvys, mielai imančios turistų metamą specialią maistą — džiovintus vėžiūkus. Salmonai yra riebius ir dideli tinginiai. Metamo maisto jie visai neima, tik žaidžia saulės spinduliuose, išsiskindami iš vandens net porą pėdų augstyn. Toks salmonų elgesys turi ir savo priežastį — jie čia tik sūriame vandenyje, bet neršti ateina ir gėlus vandenį. Kadangi neršimo laikas užima gerą pusmetį, tai visa tą laiką jie išbūna neėdę. Todėl prieš paklaidami sūrius vandenį jie stengiasi labai pariebi, kad paskui galėtų iš savo pačių riebalų visa neršimo laiką išmisti. Kita įdomi salmonų savybė yra ta, kad jie visad grįžta neršti į tą pačią vietą, kurioje patys išsirito. Ta vieta jie puikiai atsimena, nors būti ir labai toli vieta. Jeigu grįždami ir neršimo vietoje sutinka kokią nors dirbtinę kliūtį, sakysime užtvartą, būtinai stengiasi tą kliūtį pereiti ir grįžti į savo tėviškę neršti. Nepasiekę tėviškės, jie neršia ir tuo būdu patys save pasmerkia mirčiai. O, kad kiekvienas žmogus turėtų tokią tėviškę meilę, kaip toji proto neturinti žuvis!

KAIP LIETUVOS PAJŪRYJE

Pagaliau apsisistojome už 50 mylių nuo Gaspé esančiame ramiaame žvejų kaimelyje Perce. Prisi-glaudęs jis prie plento, pajūryje, didelių ir vaizdingų kalnų papėdėje. Vienas kalno gabalas, 310 pėdų augščio, kažkokiu būdu likęs jūroje. Status ir neprieinamas, jis sudaro tikrą kelių rūšių jūros paukščių karaliją. Pakran-

tės gyvenimas — kaip Lietuvos pajūryje. Kas rytą, vos švintant, žvejai išeina į jūrą. Jų laiveliai panašaus didumo, kaip ir mūsų pajūriuose, tik vietoje burių — motorai, ir neturi tų gražių stiebų viršūnių, kurios taip puošia Klaipėdos žvejų uostą. Pašalinis žmogus, sumokėjęs 10 dolerių, gali būti žvejų paimtas į jūrą kartu. Apie pietus laivai grįžta parsiveždami po apie tūkstantį svarų žuvis. Čia pat, ant ilgo jūros tilto, poros valandų laikotarpyje vyksta laimikio sudorojimas. Kaikurie žvejai mikliai peiliais čia pat daro filetus ir parduoda vasarotojams ar pristato į restoranus po 30 ct. už svarą. Galima pirkti ir didelę gyvą žuvį už 25 ct. Likusi žuvis paimama žalia bei nevalyta ir žvejų kooperatyvo sunkvežimiais čia pat nuo kranto išgabenama ir apdirbimo fabrikai. Filetams išpjaujami tik gerieji žuvies šonai, o viskas, kas liko, čia pat išmetama į jūrą, kaip maistas šimtam čia susirinkusių žuvelių. Kartais ir uostą atplaukia ir dideli tolimųjų jūrų kuteriai, atliek visos savaitės žvejybą. Jie tada atveža sugavę ir salmon žuvis, kuri pri-

ties gyvenimas — kaip Lietuvos pajūryje. Kas rytą, vos švintant, žvejai išeina į jūrą. Jų laiveliai panašaus didumo, kaip ir mūsų pajūriuose, tik vietoje burių — motorai, ir neturi tų gražių stiebų viršūnių, kurios taip puošia Klaipėdos žvejų uostą. Pašalinis žmogus, sumokėjęs 10 dolerių, gali būti žvejų paimtas į jūrą kartu. Apie pietus laivai grįžta parsiveždami po apie tūkstantį svarų žuvis. Čia pat, ant ilgo jūros tilto, poros valandų laikotarpyje vyksta laimikio sudorojimas. Kaikurie žvejai mikliai peiliais čia pat daro filetus ir parduoda vasarotojams ar pristato į restoranus po 30 ct. už svarą. Galima pirkti ir didelę gyvą žuvį už 25 ct. Likusi žuvis paimama žalia bei nevalyta ir žvejų kooperatyvo sunkvežimiais čia pat nuo kranto išgabenama ir apdirbimo fabrikai. Filetams išpjaujami tik gerieji žuvies šonai, o viskas, kas liko, čia pat išmetama į jūrą, kaip maistas šimtam čia susirinkusių žuvelių. Kartais ir uostą atplaukia ir dideli tolimųjų jūrų kuteriai, atliek visos savaitės žvejybą. Jie tada atveža sugavę ir salmon žuvis, kuri pri-

ties gyvenimas — kaip Lietuvos pajūryje. Kas rytą, vos švintant, žvejai išeina į jūrą. Jų laiveliai panašaus didumo, kaip ir mūsų pajūriuose, tik vietoje burių — motorai, ir neturi tų gražių stiebų viršūnių, kurios taip puošia Klaipėdos žvejų uostą. Pašalinis žmogus, sumokėjęs 10 dolerių, gali būti žvejų paimtas į jūrą kartu. Apie pietus laivai grįžta parsiveždami po apie tūkstantį svarų žuvis. Čia pat, ant ilgo jūros tilto, poros valandų laikotarpyje vyksta laimikio sudorojimas. Kaikurie žvejai mikliai peiliais čia pat daro filetus ir parduoda vasarotojams ar pristato į restoranus po 30 ct. už svarą. Galima pirkti ir didelę gyvą žuvį už 25 ct. Likusi žuvis paimama žalia bei nevalyta ir žvejų kooperatyvo sunkvežimiais čia pat nuo kranto išgabenama ir apdirbimo fabrikai. Filetams išpjaujami tik gerieji žuvies šonai, o viskas, kas liko, čia pat išmetama į jūrą, kaip maistas šimtam čia susirinkusių žuvelių. Kartais ir uostą atplaukia ir dideli tolimųjų jūrų kuteriai, atliek visos savaitės žvejybą. Jie tada atveža sugavę ir salmon žuvis, kuri pri-

ties gyvenimas — kaip Lietuvos pajūryje. Kas rytą, vos švintant, žvejai išeina į jūrą. Jų laiveliai panašaus didumo, kaip ir mūsų pajūriuose, tik vietoje burių — motorai, ir neturi tų gražių stiebų viršūnių, kurios taip puošia Klaipėdos žvejų uostą. Pašalinis žmogus, sumokėjęs 10 dolerių, gali būti žvejų paimtas į jūrą kartu. Apie pietus laivai grįžta parsiveždami po apie tūkstantį svarų žuvis. Čia pat, ant ilgo jūros tilto, poros valandų laikotarpyje vyksta laimikio sudorojimas. Kaikurie žvejai mikliai peiliais čia pat daro filetus ir parduoda vasarotojams ar pristato į restoranus po 30 ct. už svarą. Galima pirkti ir didelę gyvą žuvį už 25

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Weston Rd. (prie Eglinton Ave.)
Telefonas RO. 2-1191

BLOOR ST. W. — KEELE
\$2.000 imok., 6 kamb. per 2 augštus, mūrinis atsk. 2 mod. virt. dielis sklypas. Labai švarus, naujas šild., viena skola išmokėta. Prašo \$13.500.

JANE — DUNDAS
\$2.000 imok., 6 kamb. bungalas, dvigubas garažas, grafi vieta, vertas dėmesio, nes prašo tik \$13.600 ir 10-čiai metų morkičius išmokėti.

BLOOR — HIGH PARK AVE.
\$2.500 imok., 9 kamb. mūr. atsk., geros plytos, vand. alyva šild., 4 kamb. pirmame augšte, 2 mod. virt. Namas arti parko ir susisiek. Paruos už \$16.000. Vertas pamatyti.

INDIAN RD. — HOWARD PRK.
\$3.000 imok., 6 kamb. atsk. grafi pl., vand. alyva šild., didelis kamb., augstas rūšys, garažas ir didelis kiemas. Viena skola išmok.

ANNETTE — DURIE
\$3.500 imok., 7 kamb. per 2 augštus, mūr. atsk., 14 kamb. naujas šild., šoninis įvaz., garažas. Skubus testamentinis pardavimas. Prašo \$17.500.

BLOOR — SIX POINT
\$3.500 imok., 6 kamb. mūr. 7 mt. senumo gražus bungalavas. 4 kamb. butas rūšys, 2 vonios, 2 virt. Galima tuoj užimti. Skola iš 5% % Retai pasitaikęs pirkiny. Paruos už \$14.900.

BLOOR — INDIAN RD.
\$3.500 imok., 7 kamb. atsk. mūr. kvadr. planas. Svarus iš lauko ir vidaus. Testamentinis pard. Vienas atviras morkičius išmokėti per 10 metų. Vertas dėmesio.

RONCESVALLES — FERN AVE.
\$4.000 imok., 7 did. kamb. per 2 augštus, mūr. mod. virtuvė, naujas gazo šild., labai švarus namas. Lietuvių megiamas rajonas. Garažas ir geras įvaz. Skola iš 6%. Pasiteiraukite.

HIGH PARK — BLOOR
\$8.000 imok., gražus mūr. atsk., originalus 12 kamb. duplexas. Vandenių alyva šild. Priv. įvaz. Arti kraut. ir susisiek. Vertas pamatyti.

JANE — ANNETTE
\$10.000 imok., 14 kamb. originalus triplexas. Naujos statybos 6 m. senumo, rami gatvė, geras nuomavimui. Puikus investavimas.

S. JOKUBAITIS

Nuosirdus ir sąžiningas patarnavimas.

Telef. RO. 2-1191. Namų RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, garzolino stotelių, garažų, motelių, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RÄŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Ištaigos tel. Wasaga Beach 201

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito
Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas - morkičius - 7%. • Paskolas mirties ir invalidumo atveju
apdraustos. • Visi narių gyvybė apdrausta santuopų dydžiu.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. ligi 9 val. vak.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymo alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pėčius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTVUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvių profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1076½ BLOOR ST. W., Toronto

Po 7 val. vak. skambinti RO. 9-9392

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Pritęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

A. P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9139
(prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaupant išlaidas ir pradedant kilimams.
P. KARALINGAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VYRIŠKŲ IR

MOTERISKŲ RUBŲ

siuvėjas

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas anglišku medžiagų. Ausčiausias klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.
Telefonas LE. 1-4432.

MILIJONINIO LIETUVIŲ FONDO ISTATŲ PROJEKTAS

Laikinasis Organizacinis Lietuvių Fondo Komitetas eilę posėdžių aptarė ir parengė LF istatus, kuriuos teisiškai apipavidalino adv. Algimantas Keželis.

Sudarant istatus, atsižvelgta aukotojų moralinę teisę saugoti fondo kapitalo neliečiamumą ir prižiūrėti jo pajamų skirstymą, kuriame lygia dalimi dalyvauja L. Bendruomenės atstovai. Fondo kapitalo metinės pajamos, t.y. pelnas, gautas iš jo investavimų, bus skiriamas mūsų kultūrinams bei švietimo reikalingam, o jei toliemesnėje ateityje čia tokių reikalų nebeliktų, fondo kapitalas teisingai likvidacijos procedūra tegalės būti paskirtas fondo korporacinėje chartoje numatytiems tikslams — lietuvių kultūrai, eventualiai išlaidavimui Tėvynėje.

Dėl istatų visuomenę kviečiama pasisakyti spaudoje arba siųsti pasiūlymus organizacinio komiteto pirm. dr. A. Razmai — 521 Kankakee St., Wilmington, Ill., USA. Galutinį žodį dėl istatų tars JAV. Lietu. Bendruomenės Taryba rugsejo 2-3 d.d. Aukos siunčiamos šiuo adresu: Lithuanian Foundation, Account No. 89463, Standard Federal Savings & Loan Ass'n, 4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

Lietuvių Fondas bus įregistruotas Illinois valstijoje. Tikslas: "Iamžinti lietuvių kultūrą, naudojant Fondo pajamas literatūriniam, moksliniam ir gerasiūsiams darbams, su sąlyga, kad jo tik finansu dalis nebus naudojama tokiems tikslams, kurie nėra atleisti nuo pajamų mokesčių".

Pagrindinės istatų gairės

Jau pačioj pradžioj istatų projekto pabrėžta, kad fondas turėtų pagal JAV istatus ir negali dalyvauti įkurių kitoje veikloje, kuri nėra šiuose istatuose — US Internal Revenue Code par. 501 — numatyti. Fondo kapitalas susidaro iš aukų, paveldejimų ir beprocentinių paskolų. Pagrindinis kapitalas nejudinamas; kultūrinei veiklai remti naudojamos tik iš jo gautos pajamos, ji investuojant, arba už jį gauti procentai.

Nariais gali būti bet kuris asmuo, korporacija, trestas ar organizacija, davę auką pastoviam fondo kapitalui ir jei tokia auką yra fondo tarybos priimta. Narys turi vieną balsą už kiekvieną \$100 paaukotą Fondui, tačiau joks narys negali turėti daugiau kaip 10% visų balsų.

Faktinis fondų valdytojas yra Fondo taryba, kurią sudaro 9 asmenys. Jie susirinkimo yra renkami trims metams, kiekvienais metais po tris asmenis, taip kad taryboje visą laiką būtų patyrusių darbe narių.

Taryba skiria kasmet 3 asmenis pajamų skirstymo komisijon, kitus tris paskiria JAV L. Bendruomenė. Pajamų skirstymo komisija svarsto narių pasiūlymus bei prašymus ir perduoda savo nutarimus Fondo tarybai.

Taryba, taip pat skiria investavimo komisiją iš tiek asmenų, kiek jai atrodo reikalinga, nenustatant terminui.

Taryba skiria ir fondo valdybą iš keturių asmenų tarybos nustaitytam terminui. Valdybos uždutis yra techniškas fondo reikalų tvarkymas: pirmininkas prižiūri veiklą pagal tarybos nustatytus planus; sekretorius tvarko bylas, protokolus ir su pirmininku pasirašo visus oficialius fondo dokumentus; išdininkas prižiūri finansus.

W. A. LENCKI,
B.A., LL.B.

TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107

Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas

mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.

Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto

Tel. LE. 4-8390

WILSON'S
LAQUETTES

OILS LTD.
Atstovai

H. ROZAITIS
Grafas kuro-tyvės pristatymas ir patarnavimas.

Telefonas LE. 3-4908.

— sus ir su pirm. pasirašo visus fondų čekius.

Tarybos nariai tarnauja be atlyginimo, bet padarytos fondo reikalams būtinos išlaidos yra apmokamos. Valdybos nariai, arba kankurie jų, gali būti atlyginami pagal tarybos nuosprendį.

L. Fondo statuto projektas paruoštas vadovaujantis š.m. kovo 19 d. susitarimu. Jo svarbiausias principas buvo, kad fondo pagrindinį kapitalą saugos aukotojai, o metinį pelną nuo kapitalo skirstytų komisija, sudaryta iš aukotojų ir Liet. Bendruomenės. Statuto projekto originalas yra angli kalba, nes tik toks galima pateikti JAV fed. valdžios įstaigoms inkorporuoti ir nuo mokesčių atleisti. Norintieji gauti pilną statuto projektą angli ar lietuvių kalbomis rašo: A. Rūgytė, 5746 So. Justine St., Chicago 36, Ill., USA.

Nepaminti kiti kraštai

Nuodugnai peržiūrėjus statuto projektą, gaunasi įspūdis, kad L. Fondas yra organizuojamas tik JAV. Tas yra aiškiai istatu įžangoje pažymėta: "Turint galvoje, kad trečdalis lietuvių tautos yra pasiskirsčiusi JAV valstybės, kaip laisvės prieglobstį ir kad čia gyvenančių lietuvių tarpe yra kuriamas literatūrinis, mokslinis bei asmeninės vertybės, — tiems darbams paremti yra steigiamas Lietuvių Fondas". Nei vienoj vietoj statusas neužsimena apie kituose kraštuose gyvenančius lietuvius.

Jei galvojama rinkti aukas iš viso pasaulio lietuvių, tai tas turėtų būti atitinkamoje vietoje pažymėta ir statute. Pvz. Kanadoje Lietuvių Fondo įgaliojimas yra V. Ignaitis. Kaip iš "TZ" Nr. 32 matosi, jis yra suradęs jau apie 13 aukotojų po \$1.000, bet laukia, kol bus priimtas L. Fondo statusas, kuris išpildys abiejų kraštų fed. valdžios reikalavimus ir taip pat atitiks abiejų kraštų lietuvių reikalių interesus. Tai pati problema, be abejonės kyla ir kitų kraštų lietuviams.

Vašingtonas. — I kariuomenę pastaruoju metu pašaukta 25.000 atsarginių.

Dėl svarbiųjų išeivijos uždavinių

(Atkelta iš 5 psl.)

centrai — yra vargdienių darbininkų gyvo teikimo ir geros širdies kūrinių. Ne kapitalistai jiems aukojo, ne bankai juos statė. Tai tikri šviestų lietuvių dvasinės kultūros paminklai... (Komunizmas — Antikristo religija, 1947 m. 57 psl.).

Gal pasakyti kas, kad čia kalbama apie senuosius ateivius? Galima rasti pavyzdžių ir iš naujųjų ateivių gyvenimo. Štai, pvz., Toronto, palyginti, nedidelė lietuvių kolonija (apie 6.000 asmenų, su vaikais ir nedarbingais seneliais), daugiausia naujieji ateiviai (nors esama ir senųjų — dirbama kartu) per paskutinįjį dešimtmetį kūrė vieną parapiją, visiškai naują su reikiamais pastatais, kita — puikiai restauravo, atnaujino, pastatė modernius Vaikų Namus — su vaikų darželiu, sale ir kt. Įrengimais, nusipirkę Lietuvių Namus ir kt. O kiek tas viskas kainavo, O gi — jau daugiau pusės milijono dolerių! Taigi, nežinūnt, kad autorė mums siūlo pasimokyti duosumo iš amerikiečių, mes galime pasakyti: "Atiū, jie mums — nepavyzdys".

Jeigu kaip N. Gailiūnienė rašo, kad amerikiečiai ar kanadiečiai milijonus suaukoja ligoninėms, prieglaudoms, vaikų vasaros stovykloms ir t.t., visiškai nenuostabu, nes tas milijoniškas sumas dažniausiai suaukoja turčiai fabrikantai ir didelių pelnų verslininkai, dažniais atvejais gelbėdami nuo "income tax" žirklių arba siekdami reklamos. Gi pati darbininkija — ne kiek neadaugiau neaukoja šiuose kraštuose už mus lietuvius. Be to, aniemis nereikia nei siuntinių siųsti už jokios "gelžinės uždangos", nei "ALTQ", nei "VLIKU" darbo remti ir t.t.

Kanadoje, pvz., šiuo metu aukos surenkamos ir metus vieną kartą jungtiniam fondui, vadinamam "United Appeal". Žinote, kiek aukoja valdininkas, gaunąs 12.000 dol. ir metus? Gi 12 dolerių! Vadinasi, nuo tūkstantio — po doleri. Štai, tau ir pavyzdys! Tiesa, surenkami per tą vajų milijonai dolerių, bet sudeda tą sumą milijonieriai.

Lietuva priklausys lietuviams
Dėl mūsų vaidmens ateities būsimoj nepriklausomoj Lietuvioj nebe pirmą kartą jau rašoma. 1955 m. "Aidu" v.sario mėn. nr. vienas autorius aimanavo, kas ateities būsimą nepriklausomą Lietuvą valdys ir koki vaidmenį grįžė iš užsienio lietuvių turės. Dabar gi A. Gailiūnienė savam straipsnyje vėl užsimena apie tai:

"Tenesitiki išeiviai, nežinūnt jų buvusiu nuopelnu nepriklausomoj Lietuvoje ar net šioje kovoje už Lietuvos laisvę, kad jie bus šeiminkai, grįžę į Lietuvą".

Geriausiu atveju, girdi, jie, susirinkę iš visų kraštų, bus tik patarėjai (ir tai dažniausia neprašyti) arba jie sudarys "jungtines tautas", kurios darys nutarimus, bet negalės priversti jų vykdyti... Kam gi jau taip mums save žemin-

Skaitytojų laiškai

PASTABOS DEL PASTABU

Mūsų pastabas dėl Cikagos Lietuvių Moterų klubo suruošto "debiutantių" baliaus (Cikagos lietuvių vaidinai ir vargai, liepos 20 d.) atsiliepė Juzė Daužvardienė, kuri bandė pataisyti ar papildyti "vaizdų ir vargų" autorių.

Nors ji ir daug pirašė, tačiau negalėjo principu paneigti nė vieno mūsų pažymėto fakto. Ji tik praplėtė nesėmines vietas ir papildė.

Mes ir šiandien esame tos nuomonės, kad "debiutantių baliai" yra paimti iš amerikiečių, nes Lietuvoje tokių nebūdavo. Jau tik vien vardas — "debiutantes" daug ką pasako. Taip pat jis yra svetimas mums ir tuo, kad jame išskiriamas tik tam tikros grupės (kaip ji pati rašo "žinomų lietuvių verslininkų - profesionalų dukros") merginos ir jos gali laimėti dėmesį, nes jų tėvai yra finansiškai pajėgūs.

Tai yra maždaug panašus į grožio konkursus, kur merginos yra išskiriamos pagal fizinės savybes. Tokia prasme panašūs įvykiai mūsų dviasia yra svetimi.

O kad tos merginos turėjo rūtų, šoko lietuviškus šokius ir pan. — yra puikus dalykas. Mes net neberašėme, kad to nebuvu daryta.

Apie patį klubą mes buvome užsiminę tik kelias žodžias, kuriuose neneigėme, kad jis pasižymėjo lietuviška veikla, duosumu ir t.t. Taip pat mes neneigėme, jog apie Dainų šventę buvo skelbta amerikiečių spaudoje. Mes tik — dviejose sakiniuose — užakcentavome, kad apie ją, išskyrus "Sun-Times", nebavo aprašymų didžiojoje Cikagos spaudoje. Čia, aišku, turėjome galvoje ne prieš šventę tilpusius pranešimus, bet po šventės idėtus reportažus, nuotraukas.

Šių eilučių autorius gerai žino visus tuos pranešimus ir rajoniniuose laikraščiuose (dėl jam net yra tekę maityti) ir tiki, jog buvo išsuntinėta daug pranešimų visoms Cikagos radio ir televizijos stotims. To mes savo kuklios pastabos irgi nebuvo paneigę. Taip pat nepaneigėme nei tik tuos nuopelnus, apie kuriuos J. Daužvardienė (buv. II Dainų šventės angli kalba informacijos kom. pirmininkė) pasididžiudama kalba.

Edvardas Sulaitis

Esu gavusi bibliografo A. Ružancovo parašytą leidinį, skirtą a.m. mano vyrui, porf. K. Pakšto, atminimui. Atlikta kruopštus darbas, kur surinkti laisvojo pasaulio lietuvių spaudos pismiriniai atsiliepimai apie prof. K. Pakštą. Leidinys yra brangus ne tik kaip atminimas mums brangaus asmens, bet turi ir kitokios reikšmės.

Tie surinkti duomenys nurodys, kur jieškti medžiagos, palengvins darbą tiems, kurie norės rašyti studiją, biografiją ar šiaip mokslo darbą, liečiantį profesorių kaip asmenį, visuomenininką, mokslininką, gabų kalbėtoją, savo tautos mylėtoją ir t.t.

Tasai leidinys yra Aleksandro Ružancovo penkias egz. masinėle parasytas ir dar mano masinėle kiek padaugintas. Gal būtų galima jį išleisti, kaip priedą prie Knygų Lentynos?

Janina Pakštienė

JONAS RATAS IR JOHN RATH
Lietuvius Jonas Ratas, atvykęs į Kanadą, kaip laikrodžių taisytojas, įsteigė laikrodžių taisymo dirbtuvę. Vieną gražų rytą Jonas Ratas pastebėjo, kad netoli jo imonės, gatvės prieingoje pusėje, atsidarė irgi laikrodžių taisymo dirbtuvė, tik su užrašu Johan Ratas. Kaip vienpavardžiai, greitai tapo pažįstami ir pasirodė, kad Johan Ratas yra estas.

Is pradzių, kaip pas viena, taip pas kita lyg ir vienodai atvedau klientai, atnešdami taisyti savo laikrodzius. Praėjus kiek laiko Jonas pastebėjo, kad Johana pradėjo lyg daugiau klientų lankyti. Čia Jonui dingtelėjo mintis, kad jo nepasisekime kalta yra jo lietuviška pavardė. Ir jeigu jis savo pavarde pakeis į anglišką ir dar su raide "h", tai taisyti laikrodzius visi tik pas jį neš, o Johanas subankrutuos. Kaip sugalvojo, taip ir padarė. Ne trukus ant jo imonės durų blizgėjo užrašas: "John Rath. Watch Hospital".

Sykį John pastebėjo, kad pas Johana neša taisyti laikrodzius ir buvę jo seni klientai lietuviai. Nebeiškenčes, John priėjo prie išėjusių iš Johano lietuvių ir užklaudė, kodėl jie neša taisyti laikrodzių pas jį — John Rath.

— Mes pastebėjome jūsų išeiktą lietuvišką pavarde į kitokią, bet ne išeiktą pavarde suteikia pasisekimą, o gerai atliktas darbas. Jūs, kad ir išeiktą pavarde, taip pataisote laikrodi, kad ant rytojaus sustoja, o Johanas Ratas taip pataiso laikrodzius, kad jie eina ilgai.

Po kiek laiko John Rath imonė visai užsidarė.

Ne Jonas

Pajieškojimai

BURZDIENE TERESJE, BURZDIUS TADAS, sūnus, kilę iš Naumiesčio, Tauragės aps., prašomi atsiliepti ar žiną jų adresą — pranešti: Aleksandras Grušauskas, 81 Robert St., Northcote N. 16, Vic., Australia.

Dr. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Darbo valandos: 10-3 val. ir 5-8. Šeštadieniais 10-3 val.

Tel. LE. 5-7025

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

Tel. LE. 5-7025

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Mirus šviesaus atminimo a.a. kun. klebonui Kazimieriui Rickui, reikiame nuoširdžiai užuojautą garbingojo velionies giminėms ir kartu pavadama mirusiojo vėle tikintųjų maldoms. Velionis klebonas, lankdamasis Toronte ar šiaip parapijos dideles iškilmių proga, rasdavo valandėlę laiko atvykti ir pasiūlyti parapijos šviesomis valandėms, kartu nepasiklydusiam išmintingam patarimui apsisprendimui valandose. Abu parapijos kunigai dalyvavo velionies laidotuvėse.

— Lietuvių Kat. Mot. Dr.-jos šv. Jono Kr. par. skyrus Gerojo Ganytojo vasarvietės kopyčioje praėjusį sekmadienį nuotaiškai atšventė Marijos Dangun Emimo šventę — skyrus dangiškosios Globėjos dieną. Pamaldų metu dalyvavo gražus būrys skyriaus narių, o taip pat vasarvietėje saivalgiui atvykusių ponų. Po pamaldų apgėję atsilankė per penkis dešimtį ponų. Nuotaiška programa pravedė skyriaus pirm. Ona Jonaitienė.

— Praėjusį pirmadienį atlaikytos gedulingos pamaldos už a.a. Stasį Klumbį jo mirties metinių proga. Ant velionies kapo lietuvių kapinėse šiomis dienomis jo žmona ir žento šeima pastatys gražų antkapį.

— Pakrikštyta Lidija Ramona Radzevičiūtė.

Dail. J. Račkaus studija

Jau antri metai dail. J. Račkaus sėkmingai vadovauja savo meno studijai Clarkson miestelyje netoli Toronto. Apie jo studiją plačiai aprašo Toronto "Telegram", įdėdamas net keturias dideles nuotraukas. Ypatingai sėkmingos yra vaikai tarp 6-15 metų amžiaus. Jie mokosi piešti, daro iš popierio skulptūras, mozaikas ir lipo įvairias figūras iš molio. Vaikų klases pagelbsti prižiūrėti F. Dvilaitytė ir Mary Mueller.

— Šią vasarą yra net 25 vaikai. Studijoje tapybos meno mokosi ir saugusieji, kuriems klases yra vakarais ir dienos metu.

Dail. Račkaus žiemą praleidžia tapydamas Prancūzijoje ar Italijoje, o vasaros metu vadovauja savo studijai.

J. Matulionis, PLB pirm., jau grįžo į Torontą. Jaučiasi gerai ir toliau tęsia savo visuomeninę veiklą. Pakviestas kalbėti Lietuvių Dienoje, Montrealyje.

M. Slavinskis iš Niujorko su ponija buvo užsukę į "TZ" redakciją, kur gavę adresu savo bičiulių, išvyko jų lankyti. Iš Toronto jie numato vykti į Montreali ir Kennebunkport, kur nekartą stovyklavo jų sūnus.

V. E. Gruodis, užsakydamas "TZ" paaukoti \$5 laikraščio paremti. Leidėjai jam už tai labai dėkingi.

J. Navackas iš Buffalo, JAV, atostogų proga lankėsi pas savo sūnų. Aplankęs "TZ" redakciją, paspauskio apie savo darbus Buffalo-un-te, kur jis dirba kaip mechanikas precizių instrumentų skyriuje. Ten jis yra padaręs vieną kitą išradimą. Vienas jų pvz. atominio spirogimo krypties atradėjas — detector. Tai buvo aprašyta ir vietiniame laikraštyje.

Vatikano radijas — vienintelis lietuvių ryšys su pasauliu. "The Canadian Register" rugpj. 12 d. laidojo, kuri daugiausia skaitoma Ontario prov., paskelbė ilgą straipsnį apie lietuvių skyrių Vatikano radijo stoty. Tai pasikalbėjimas su to skyriaus vedėju kun. Vyta. Kaziūnu, kurį jis davė JAV spaudos agentūrai NC. Reikia manyti, šis pasikalbėjimas yra skelbiamas ir kitų katalikų laikraščiuose.

Apsaugos diržai automobiliuose

Kanados kelių saugumo taryba propaguoja, kad kuo didesnis asmenų skaičius naudotų apsaugos diržus. Visos sekantių metų modelių automobilių sėdynės turės diržams pritvirtinti kablus, o ir patys diržai bus pigesni. Patirtis parodė, kad naudojant diržus su mažinama visų trečdaliu sunkūs susižeidimai ir užmušimai nelaimių atveju.

JAV nauju gen. konsulu paskirtas W. Park Armstrong, buvęs pasiuntinys patarėju Madridė. Buvęs gen. konsulas R. B. Memminger išvyko į Vašingtoną.

Ontario Gamtos išteklų min. McCauly valstybinės parodos išvakarėse buvo sukvietęs daugybę svečių į Ontario valdžios pastatą parodos aikštėje, kur buvo pademonstruoti atominiai reaktoriai, gamina elektros energiją. Po to buvo priimamas Elizabeth pastatė. Dalyvavo gausus būrys laikraštininkų, jų tarpe ir lietuvių atstovai. Min. McCauly yra vienas konservatorių kandidatų į Ontario premjerus.

Prisikėlimo parapijos žinios

— A.a. kun. Kazimiero Rickaus giminėms ir artimiesiems reikiame giliausia užuojautą. Liūdėdami velionies šviesios asmenybės, kreipiamės į visus tikintuosius, prašydami ji prisiminti savo maldose. Kalbant rožančių ir palydint velionies palaikus į amžino poilsio vietą, Prisikėlimo parapiją atstovavo kleb. T. Placidas, T. Rafaelis, kun. B. Jurksas, Marijos Nek. Prasad. seserys ir gausus būrys parapijiečių. Už a.a. kun. K. Rickų Prisikėlimo parapiją aukoją šv. Mišias, kurios bus laikomos šį sekmadienį, 11 val.

— Šį sekmadienį per visas Mišias daroma antra vyskupijos įsakymu specialiai rinkliava vietinėms Kanados misijoms paremti. Prašome paaukoti kiek kas gali specialiuose vokeliuose.

— Vos prieš vienerius metus suorganizuotas ir kun. B. Jurksas sumaniai vadovaujamas Prisikėlimo parapijos vaikų choras netik pagyvino parapijos pamaldas, bet ir spėjo klausytojus maloniai nustebinti savo sceniniais pasirodymais Toronte ir Delhi vaikų kongreso metu. Parapija choro vadovui kun. B. Jurksui ir choro globėjui T. Rafaeliui už idėją darbą ir širdį yra giliai dėkinga. S.m. vaikų chorui yra paruoštas naujas ir gražus repertuaras, kuris apims ne tik giesmes ir daineles, bet ir vaikų operetę. Kad užsibražyt darbus galėtų įvykdyti, choras, net nelaukdamas mokslo metų pradžios, repetitijas pradės jau šį pirmadienį, rugpjūčio 28 d. ir jas darys kiekvieną dieną per visą savaitę tarp 10 ir 12 val. dienos metu. Vaikūčiai prašomi rinktis į muzikos studiją. Be to, šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d., po Sumos muzikos studijoje ir choro bus priimami nauji choristai. Praėjusiais metais choro buvo apie 90 vaikų; pakartotinai patikrinus vaikų balsus ir klausas, chorui bus reikalinga naujų choristų, ypač berniukų. Kreipiamės į mieluosius tėvelius, prašydami leisti savo vaikučiams prie šio gražaus choro prisidėti, o mūsų jaunimui linkime užsidegimo, ištvermės ir sėkmingo darbo.

— Suaugusių choras repetitijas pradeda už dviejų savaitių, rugpjūčio 6 d., trečiadienį po "Labor Day", 7.30 val. vak. Maloniai kviečiame ir chorą įsijungti ne tik mūsų senuosius choristus, bet taip pat ir naujas jėgas. Repetitijas bus muzikos studijoje. S.m. numatytas naujas ir platus repertuaras netik religinių, bet ir pasaulietinių kūrinių, su kuriais choras pasirodys scenoje. Kadangi bus ruošiami nauji dalykai ir pirmas choro pasirodymas bus geras greitai, prašome mieluosius senus ir naujus choristus darba pradėti nuo pirmosios repetitijos. Parapijos choro vadovui kun. B. Jurksui ir visam savo mieliui chorui, reikšdami pagarbą ir dėkingumą, linkime darbingų ir sėkmingų metų!

— Kaip jau anksčiau pakartotinai buvo skelbta, šį rudenį Prisikėlimo parapijoje bus pradėtas vyksupijos įsakymas ir 3 metus trukšias vėjus. Paruošiamieji darbai jau dabar pilnu tempu varomi priekin. Parapijos iškilmingi pietūs pramatomi spalio 8 ir 15 d., o po jų bus prarvestas parapijiečių namų lankymas ir aukų pasižadėjimų surinkimas. Prieš tai, rugšėjo viduryje ir jo antroje pusėje bus ruošiami parapijos vyrų susirinkimai ir sudaromi taktiniai kadrai. Iki šiol mūsų parapijoje praktikuotos aukos ir rinkliavos bažnyčios statybos fondui ir parapijos išlaikymui, prasidejęs vajui, per visus 3 metus bus sustabdytos ir jas pakeis viena nauja rinkliava — vajaus rinkliava. Kadangi šis vajus bus prarvestas abiejose lietuviškose parapijose, visi Toronte gyvenę lietuviai katalikai bus jo paliešti. Tų lietuvių katalikų pavarde, kurie vajaus metu pasisakys nepriklausomai lietuviškai parapijai, atrodė, turės būti persiūtos vyksupijos kūrjai, o šį jas perduos toms kanadiškoms parapijoms, kuriu ribose anie lietuviai gyvena. Tokiu būdu lietuviai katalikai, nenorėję prisidėti prie savo parapijos daromo vajaus, automatiškai bus įjungti į kanadiškose parapijose jau nuo praėjusio pavasario vedamus vajus.

— Hamiltono AV parapijoje vedybų ryšias susijungusius Rimantą ir Gražiną Strimačičius nuoširdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

— Pakrikštytas Algirdo ir Eugenijos Avižių sūnus Vitas Juozas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime geros sveikatės ir Dievo globos.

EKSKURSIJA MONTREALIŲ

KLB Toronto apylinkės valdyba organizuoja ekskursiją į Montrealių įvykstančią Lietuvių Dieną. Bus vykstant traukiniu, penktadienį, rugšėjo 1 d., 5.15 val. po pietų, dabartinį, ne "standard" laiku. Jei susidarytų 25 asmenys ar daugiau, tai kainuotų ten ir atgal \$14.10 suaugusiam ir pusė kainos vaikui. Išvykti turi visa grupė kartu, o grįžti gali paskirai, kada kam patinka. Montrealių pasiekim 11.30 val. naktį. Nakvyne pasirūpina patys ekskursantai. Norintieji vykti registruojasi ir sumoka pinigų iki rugšėjo 28 d. pas P. Barauską, 49 Cameo Cres., tel. RO. 6-0832 arba RO. 6-0811, arba pas V. Bubelį, 40 Brumell Ave., tel. RO. 6-3135.

Toronto apylinkės valdyba

Palangos stovykla

Skautai-ės T. pranciškonų stovyklavietėje įžengė į antrąją savaitę. Stovyklavimas sekasi, stovyklautojai patenkinti. Laikas nepaprastai greitai bėga. Artėja šeštadienis ir vakare įvyks paskutinis lauzas. Sekmadienį 11 val. bus atnaušijamos šv. Mišios, o po jų — paskutiniai pietūs.

Gaila, bet tai paskutinė stovyklos diena. Mielus tėvelius labai prašome pasirūpinti skautų-ųjų parvežimu.

Stovyklos vadovybė

Dr. F. Ancevičius buvo priimtas pas Ontario švietimo ministrį J. P. Roberts ir vicemin. Dr. C. W. Booth. Po valandos užtruko pasikalbėjimo ministeris ir viceministeris spaudos atstovams pareiškė, kad jie iš dr. F. Ancevičiaus sužinojo idomų žinių apie Oakville vokiečių mokyklą ir tą reikala išstieši.

Kaip iš spaudos matyti dr. A. tvirtina, kad mokyklos programoje žymia vieta užima vokiečių tautos ir rasės pirmumo propagavimas. Vietinis savitraštis "The Oakville Record-Star" tą informaciją paskelbė 33 nr. 1 psl. Šio savitrašio redaktoriaus pavad. pasirašo J. P. Strimas.

A.a. Ona Cirinskienė, 60 m., gimusi Britanijoje, palaidota iš Holy Name katalikų bažnyčios. Gedulingos pamaldos taipgi buvo užrašytos šv. Jono Kr. bažnyčioje.

Paulius Pažera ankstesnės imigracijos lietuvių, paėmęs didesnę kiekį miegamųjų vaistų, mirė savo namuose rugp. 17 d. Palaidotas rugp. 19 d. Park Lawn kapinėse.

Keliaujantiems vaikams yra įsteigta speciali tarnyba — skyrius prie Danforth Travel Centro kelionių biuro. Pastarojo tarnautojai pasitinka vaikus, keliaujančius be globėjų, Niujorko arba Montrealyje ir atgabeną juos Toronte gyv. tėvams. Biuro savininkas yra J. Kleinhohns.

Išigijo valyklą

V. Blockis išigijo didelę valyklą Jane-Monty g-vių kampe. Valyklą vadina Clean-Rite Ltd. Pirkiny kainavęs apie \$68.000.

Vyt. Bubelis pradėjo dirbti foto reikmenų firmoje Jane Photo Supply, 317 Jane St. Lietuviams duodama nuolaida. Žiūr. skelbimą.

Lietuvių Namų šėrus pirkto rugpjūčio mėn: Statulevičius Aleksas \$25 (jau turėjęs šėrą); Statulevičienė Anelė \$25; Sernas Gytis \$25. Alyvą per LN užsisakė Vaidotas Jonas.

LN dešimtmečio leidinyje jau pradėtas rinkti "Žiburių" spaustuvė. Leidinyje bus įdėtas LN čarteris ir šėrininkų sąrašas. L.

Jane Photo Supply

317 JANE ST., TORONTO 9

Aiškina nuotraukas. Nuomuoja foto reikmenis. Parduoda foto aparatus, filmus ir kitus reikmenis.

ATSTOVAS

Vyt. Bubelis

Lietuviams didelė nuolaida.

Verslo tel. RO. 2-2213

Buto — RO. 6-3135.

Ar jūs ketinate vykti į Europą? AR KĄ NORS ATSIKVIESTI? Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekite su HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY Travel Bureau Ltd. 296 QUEEN ST. W. Telefonas EM. 2-3226 Įsteigtas 1926 m.

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Dėl "Paramos" patalpų Pasikalbėjime su kredito kooperatyvo "Parama" pirm. V. Meilum — "TZ" Nr. 33 — šalia komercinių reikalų korespondento buvo pasiteirauta, ar nepermažoms dabartinės "Paramos" patalpos. Pirm. Meilus atsakė: "Tikrai per mažos, ypač pasigendamos atskiro kambario...". Kad prie "Paramos" bankelio operacinių patalpų reikalingas dar atskiras kambarys — pilnai suprantama, tik kyla klausimas, kodėl "Paramos" vadovybė, kurio visą laiką įėjo ir dabartinis pirm., nenumatė reikalo prieš įrengiant dabartines bankelio patalpas. Juk bankelio pažanga ir apyvartos didėjimas seniai buvo žinomas, ir galima buvo numatyti reikalingų patalpų dydį netoliolimo ateityje. Kaip žinome, pradžioje "Paramos" bankelis buvo įsikūręs LN apatiniajame aukšte — pusrūsyje, kur buvo įrengtos bankelio reikalingos spintos ir seifas. (Dabar jie beveik nenaudojami). Perkelius "Paramos" bankelį į pirmą aukštą, patalpų plotas nepadidėjo, tik padidėjo išlaidos įrengiant naujas spintas, seifą ir atliekant kitą reikalmą.

LN išigijimo pagrindinis motyvas buvo — "Paramai" reikalingos patalpos, o kaip tas patalpas panaudoti, pati "Parama" susiplanuoja. Patalpų L. Namuose yra užtenkamai ir LN valdyba džiaugtusi, jei "Parama" kuoduogiau jų patalpų naudotų, nes tuo atveju LN lengviau būtų išmokėti "Paramai" paskola.

LN ir "Paramos" steigėjas ir buvęs jų pirm. J. Strazdas nesykį yra pareiškęs, kad šios abi ekonominės organizacijos yra viena kitos papildymas ir jos abi turi eiti ranka rankon. Išlaikyti jų viešingumui kiekvienas "Paramos" šėrininkas turėtų būti ir LN šėrininku. Pasitraukus iš "Paramos" vadovybės J. Strazdui, šie dalykai tapo užmiršti ir "Paramoje" pradėjo pūsti kitoki vėjai.

LN valdyba sudaro "Paramos" šėrininkai ir jiems "Paramos" reikalai rūpi nemažiau kaip pirm. Meilui.

Išnuomojami trys kambariai be baldų ir virtuvės su šaldytuvu ir krosnimi. High Park rajone — Windermere - Bloor. Skambinti RO. 7-2354 tarp 2-6 val. p.p. arba RO. 9-4291 betkurio laiku.

PARDUODAMAS gerame stovyje šaldytuvai ir kieto medžio spinta rūbams. Skambinti LE. 3-0613.

PARDUODAMA gėra sofa, tinka miegoti. Prašyti angliškai Miss Brone po 5 val. vak. Tel. LE. 2-1322.

PARDUODAMAS atskiras mūrinis dviejų aukštų namas, Swansea rajone. 2 virtuvės, 8 pėdų bendras įvažiavimas, garažas. Įmokėti \$6.000. Telef. RO. 6-7800.

BALTIC MOVERS Baldų pervežimas Toronte ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montreali, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

Dr. J. Matulionytė

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele) Priemimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9-30 val. vak. TEL. RO. 6-1372

MORTIMER MINOR Naujam apartamente tarp Coxwell ir Greenwood, prie autobusų sustojimo vietos, ISNUOMOJAMI BUTAI su vienu dideliu miegamu \$100.00, viengungiai \$85.00. Skambinkite Rental Office 923-9879 ar Superintendantui HO. 1-0698, 470 Mortimer Avenue.

SKLYPAI - NEW WASAGA 25 akrai miško - tinka stovyklai Gražus smėlio krantas, netoli vandens. Tel. BE. 1-8631, J. Matulaitis, 67 Sunnylea Ave. E., Toronto 18, Ont.

Namus, sklypus, ūkius, vasarvietes, verslo įmones perkant ar parduodant Jums mielai patarnaus RO. 7-8131 St. Dargis, J. Matulionis, F. Senkus 1717 BLOOR ST. WEST, Toronto 9, Ont. (prie Parkside Drive)

SKLYPAI - NEW WASAGA 25 akrai miško - tinka stovyklai Gražus smėlio krantas, netoli vandens. Tel. BE. 1-8631, J. Matulaitis, 67 Sunnylea Ave. E., Toronto 18, Ont.

Namus, sklypus, ūkius, vasarvietes, verslo įmones perkant ar parduodant Jums mielai patarnaus RO. 7-8131 St. Dargis, J. Matulionis, F. Senkus 1717 BLOOR ST. WEST, Toronto 9, Ont. (prie Parkside Drive)

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenyrų, ir įvairių reikmenų krautuven "The Times" 1212 LUNDAS ST. W. Tel. LE. 2-9547 J. BERZINSKAS Užsakymai priimami ir paštu.

IMIGRAVO 48 LIETUVIAI

Per pirmąjį šių metų pusmetį, kaip skelbia imigracijos biuletenis, į Kanadą imigravo 48 lietuviai. Kaip Lietuvos piliečiai imigravo du. Pagal paduodamas žinias, nei vienas asmuo neatvyko tiesiog iš Lietuvos. Yra bėgi žinoma, kad šį pavasarį vienas kitas lietuvis iš Lietuvos atvyko. Biuletenį redaguojantieji turbūt juos užrašė rusais.

Trečioji latvių dainų šventė ruošiamą Toronte rugpjūčio 31-rugs. 3 d.d. Dainų šventės proga rugsėjo 3 dieną Varsity Arena ruošiamas tautinių šokių festivalis; meno paroda — centrinėje bibliotekoje College St. nuo rugp. 31 d.; rankdarbių, pašto ženklų ir senų pinigų paroda — St. Andrews bažnyčios salėje Carlton St. nuo rugs. 2 d. Pati dainų šventė įvyks rugsėjo 2 Maple Leaf Gardens; dalyvaus iš JAV ir Kanados apie 35 chorai su daugiau kaip 1000 dainininkų.

Lenkai į Midlandą

Rugpjūčio 27 Kanados lenkai rengia didelio masto maldininkų kelią ir kankinių šventę Midlande. Rengėjais skelbiami: katalikų parapijos, kongresas - bendruomenė ir komitetas Lenkijos krikščionybės tūkstantmečiui paminėti. Maldininkų kelią rengia kardinolas Stf. Wyszynski mestu šūkiu — "Tėvynė Dievu tvirta". Vyriausias kelią vadovas ir pamokslininkas — vysk. Stf. Woznicki iš JAV.

Raudonarmiečių choras, gastroliuoją įvairiose Kanados vietovėse, Toronte koncertuos rugpjūčio 25-31 d.d. Maple Leaf Gardens. Programoje dalyvaus 180 choristų, šokėjų ir muzikantų. Vadovas — Boris Aleksandrov.

TRYŠ DIVIZIJOS PASIRUOSUSIOS JAV armijos štabas isakė skubiai paruošti Colorado Centre esančias tris divizijas mūšio operacijoms. Jos gali būti kiekvienu momentu išsiųstos Europon. Išakymas taipgi paliečia ir naujo kario apmokymo centro įsteigimą Forcie Carson vietovėje. Sis centras turi būti pastatytas priimti 16.000 naujųjų jau rugsėjo pradžioje. Minėtosios trys divizijos gauna 18.000 naujų karių, kad tuo būdu sudarytų pilnos sudėties vienetus, pasiruosiusius mūšiu.

VERSLO KURSUS PROGRAMA Albertos prov. įvesta nuo 1945 m. ir jau paruošė 7.000 asmenų. Dabartinis metu apie 4.800 mokinių mokomi 21 verslo klasėje. Kunigaikštis Pilypas, lankdamas Kanadą, pabrėžtinai kalbėjo apie techniško verslo mokymą ir jo svarbą šiandien. Jis norėjo padrąsinti jaunts žmones ruošti techniško verslo karjerai.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

VERSLO KURSUS PROGRAMA Albertos prov. įvesta nuo 1945 m. ir jau paruošė 7.000 asmenų. Dabartinis metu apie 4.800 mokinių mokomi 21 verslo klasėje. Kunigaikštis Pilypas, lankdamas Kanadą, pabrėžtinai kalbėjo apie techniško verslo mokymą ir jo svarbą šiandien. Jis norėjo padrąsinti jaunts žmones ruošti techniško verslo karjerai.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

VERSLO KURSUS PROGRAMA Albertos prov. įvesta nuo 1945 m. ir jau paruošė 7.000 asmenų. Dabartinis metu apie 4.800 mokinių mokomi 21 verslo klasėje. Kunigaikštis Pilypas, lankdamas Kanadą, pabrėžtinai kalbėjo apie techniško verslo mokymą ir jo svarbą šiandien. Jis norėjo padrąsinti jaunts žmones ruošti techniško verslo karjerai.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.

TARPTAUTINE LIAUDIES MUZIKOS konferencija įvyks pirmą kartą Kanadoje Quebec mieste rugpjūčio 28 - rugsėjo 3 d. Globėjai — Lavalio universitetas, Kanados Taryba ir Quebec kultūros reikalų ministerija. Dalyvių tarpe bus Alan Mills, Kanados liaudies dainininkas; dr. Helen Creighton iš Halifaxo, liaudies dainų rinkėja; Sir Ernest Macmillan; Amerikos liaudies dainų solistas Pete Seeger ir dr. Carmen Roy iš Otavos valstybinio muzėjaus.